

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министерство на финансите

2027

ПРОЕКТ НА
БЮДЖЕТЕН ПЛАН
на Република България

октомври 2026 г.

ПРОЕКТ НА
БЮДЖЕТЕН ПЛАН
на Република България за
2027 г.

София, 2026 г.
Министерство на финансите

Съдържание

Съдържание	7
Списък на съкращенията	8
1. ВЪВЕДЕНИЕ	5
1.1 Координация на икономическите политики в рамките на еврозоната	5
1.2 Първи проект на бюджетен план на Република България	5
2. ПРЕГЛЕД НА ФИСКАЛНИЯ АНГАЖИМЕНТ	8
3. МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ РАЗВИТИЯ	10
3.1 Макроикономически развития през 2026 г.	10
3.2 Макроикономически прогнози за 2027 г.	12
4. ФИСКАЛНА ПОЛИТИКА И ОСНОВНИ ПАРАМЕТРИ	17
4.1 Бюджетни развития през 2026 г. и мерки за коригиране на съществуващия прекомерен дефицит	17
4.2 Бюджетни развития през 2027 г. и мерки за коригиране на съществуващия прекомерен дефицит	19
4.3 Равнище на дълга и развития	28
4.4 Дискреционни мерки за 2025–2027 г.	29
4.5 Основни показатели на сектор „Държавно управление“ при прогноза при непроменени политики	34
4.6 МВУ – грантове	35
5. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СПЕЦИФИЧНИТЕ ПРЕПОРЪКИ ПО ЕВРОПЕЙСКИЯ СЕМЕСТЪР	37

Списък на съкращенията

БВП	Брутен вътрешен продукт
ВУИ	Възпитателни училища-интернати
ГКПП	Гранични контролно-пропускателни пунктове
ДДС	Данък върху добавената стойност
ЕС	Европейски съюз
ЕСС 2010	Европейска система от сметки 2010
ЕЦБ	Европейска централна банка
ЗДБРБ	Закон за държавния бюджет на Република България
ЗКПО	Законът за корпоративното подоходно облагане
ЗПФ	Закон за публичните финанси
МВР	Министерство на вътрешните работи
МВУ	Механизъм за възстановяване и устойчивост
МИДТ	Министерство на иновациите и дигиталната трансформация
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
МСП	Малки и средни предприятия
МФ	Министерство на финансите
НЕИСПУО	Национална електронна информационна система за предучилищно и училищно образование
НПВУ	Национален план за възстановяване и устойчивост
ПБП	Проект на бюджетен план
ПИМП	Първична извънболнична медицинска помощ
пр.п.	процентен пункт
ПСР	Пакт за стабилност и растеж
СИМП	Специализирана извънболнична медицинска помощ
СПИ	Социално-педагогически интернати
ХИПЦ	Хармонизиран индекс на потребителските цени
EUR	евро
ЕК	Европейска комисия
USD	щатски долар

1. ВЪВЕДЕНИЕ

1.1 Координация на икономическите политики в рамките на еврозоната

На 1 януари 2026 г. Република България въведе еврото като своя официална парична единица вследствие на приетите на 8 юли 2025 г. от Съвета на Европейския съюз три правни акта¹, регламентиращи присъединяването на страната ни към еврозоната от началото на следващата година.

Като държава-членка, въвела единната европейска валута, България следва да вземе участие в процедурите за наблюдение и координация на икономическите политики на държавите-членки на еврозоната.

В съответствие с Регламент (ЕС) № 473/2013² държавите-членки на еврозоната са подложени на по-висока степен на наблюдение в сравнение с останалите страни от Европейския съюз. По-стриктните изисквания към държавите от еврозоната се мотивират от необходимостта да се гарантира и поддържа стабилността на общата валута, както и да се осигурят тяхната макрофинансова устойчивост и икономическо сближаване. По-засиленият мониторинг включва оценка на бюджетната политика и структурните реформи на всяка държава-членка на еврозоната.

Ключов инструмент за координация на икономическата политика на страните от еврозоната представляват проектите им на бюджетни планове (ПБП) за предстоящата година. Съгласно Регламент (ЕС) № 473/2013 проектите включват преглед на очакваните приходи и разходи, планираните реформи и инвестиции, както и мерки за постигане на фискална устойчивост, планирани за следващата година. Проектите на бюджетни планове следва да вземат предвид и специфичните препоръки към държавите, отправени в рамките на Европейския семестър.

В срок до 15 октомври всяка година проектът на бюджетен план следва да бъде изпратен от съответната държавата-членка на еврозоната на Европейската комисия (ЕК) и на Еврорупата.

Не по-късно от 30 ноември Европейската комисия оценява съответствието на предвидените от държавите в ПБП бюджетни политики с фискалните правила на ЕС, определени в Пакта за стабилност и растеж (ПСР), като при необходимост издава препоръки за коригиращи действия, които държавите трябва да вземат предвид в бюджета си за следващата година.

1.2 Първи проект на бюджетен план на Република България

Настоящият Проект на бюджетен план на Република България за 2027 г. е разработен съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 473/2013 и представя фискалните параметри, заложи в проекта на Закон за държавния бюджет на Република България за 2027 г., като е съобразен с разпоредбите на Закона за публичните финанси, Актуализираната

¹ Решение (ЕС) 2025/14071 на Съвета от 8 юли 2025 година относно приемането на еврото от България, считано от 1 януари 2026 г., Регламент на Съвета (ЕС) 2025/14081 за изменение на Регламент (ЕО) № 974/981 относно въвеждането на еврото в България и Регламент на Съвета (ЕС) 2025/1409 от 8 юли за изменение на Регламент (ЕО) № 2866/98 по отношение на валутния курс към еврото за България

² Регламент (ЕС) № 473/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 година относно общите разпоредби за мониторинг и оценка на проектите за бюджетни планове и за гарантиране на коригирането на прекомерния дефицит на държавите членки в еврозоната

средносрочна бюджетна прогноза (АСБП) за периода 2027-2029 г. и Националния средносрочен фискално-структурен план на Република България за 2025-2028 г.

Бюджетните показатели, анализирани и прогнозирани в настоящия документ, се основават на данни до средата на месец октомври 2026 г. Представените данни са съставени на база на Европейската система от сметки (ЕСС) 2010. Закръгляването може да засегне общите суми във всички таблици в този документ.

Проектът на бюджетен план е разработен на базата на есенната макроикономическа прогноза за периода 2026–2029 г. на министъра на финансите. **В съответствие с изискванията на Регламент (ЕС) № 473/2013 макроикономическата прогноза е одобрена от Фискалния съвет на Република България³.**

В допълнение, със свое Решение (ЕС) 2026/1758 от 10 юли 2026 година Съветът откри процедура при прекомерен дефицит (ППД) по отношение на България.

Това решение се дължи на прогнозирания от ЕК бюджетен дефицит на България за 2026 г. в размер на 4,1% от БВП, който се очаква да продължи да надвишава 3% от БВП през 2027 г.

Механизмът за ППД има за цел да гарантира, че държавите – членки на ЕС се връщат към дисциплината в бюджетите на своите правителства или я поддържат. С оглед възстановяване на фискалната устойчивост и в съответствие с Решение (ЕС) 2026/1758, Съветът прие и препоръка към България⁴, в която се очертават корективният план за нетните разходи и графикът, който трябва да бъде следван, за да бъде преодолян прекомерният дефицит до 2029 г. В препоръката си Съветът постановява, че България следва да предприеме ефективни действия и до 15 октомври 2026 г. да представи необходимите мерки за намаляване на своя дефицит. **В изпълнение на това изискване настоящият ПБП служи и като доклад относно предприетите мерки за справяне с прекомерния дефицит.**

Проектът на бюджетен план на Република България за 2027 г. се състои от пет части.

След въведението, втората част съдържа информация относно изпълнението на корективния план за нетните разходи, с който да се гарантира, че дефицитът на сектор „Държавно управление“ се свежда и поддържа под референтната стойност от 3% от БВП в срока, определен в гореспоменатата препоръка на Съвета.

Третата част представлява информация за макроикономическото развитие на България в периода 2026–2027 г.

В четвъртата част е изложена информация относно бюджетните развития през 2026 г., както и бюджетните прогнози за 2027 г., които допринасят за изпълнението на корективния план за нетните разходи, като са представени мерките, предприети в отговор на гореописаната препоръка на Съвета с оглед прекратяване на ППД. Представена е също така и информация относно разходите, финансирани от грантове по Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ), предприетите от правителството дискреционни мерки, както и информация относно основните показатели на сектор „Държавно управление“ при прогноза при непроменени политики.

³ [Резюме на становището на Фискалния съвет относно Есенната макроикономическа прогноза на МФ за 2026–2029 г. - Новини - Фискален съвет на България](#)

⁴ Препоръка на Съвета от 10 юли 2026 година с оглед на прекратяването на съществуващия прекомерен дефицит в България, https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=OJ:C_202603913

Петата част представя информация за предприетите мерки в отговор на приетите от Съвета Специфични препоръки за Република България за 2026 г.⁵, които са предвидени за изпълнение в проекта на бюджет за следващата година и в Актуализираната средносрочна бюджетна прогноза.

Проектът на бюджетен план е изготвен от Министерството на финансите (МФ), в тясно сътрудничество и координация с компетентните институции в рамките на Работна група №31 „Европейски семестър“ към Съвета по европейски въпроси в частта за мерките в отговор на приетите специфични препоръки. Документът впоследствие е съгласуван по реда на чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и неговата администрация.

Проектът на бюджетен план е одобрен от Министерския съвет и изпратен на 52-то Народно събрание на Република България за информация.

⁵ https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/HTML/?uri=OJ:C_202603915

2. ПРЕГЛЕД НА ФИСКАЛНИЯ АНГАЖИМЕНТ

В съответствие с препоръката на Съвета на ЕС с оглед прекратяване на съществуващия прекомерен дефицит в България страната следва да гарантира, че номиналният годишен темп на растеж на нетните разходи няма да надвиши 4,2% през 2026 г., 3,4% през 2027 г. и 2028 г., и 3,2% през 2029 г. и съответно кумулативният темп на растеж на нетните разходи няма да надвиши 4,2% през 2026 г., 7,7% през 2027 г., 11,4% през 2028 г. и 15% през 2029 г. По този начин следва да се прекрати съществуващия прекомерен дефицит до 2029 г. при отчитане на действието на активираната през 2025 г. национална клауза за дерогация за разходите за отбрана.

Адресирането на препоръката на Съвета е основен приоритет на фискалната политика на сформирания в началото на май 2026 г. ново правителство, което встъпи в длъжност при липса на одобрен от Народното събрание Закон за държавния бюджет за 2026 г. и при действието на т. нар. „удължителен закон“. Късното приемане на ЗДБРБ за 2026 г. намали до едва пет месеца периода за прилагане на приходни и разходни мерки, с които да се гарантира спазването на параметрите за номиналният темп на растеж на нетните разходи през 2026 г. Това съществено ограничава възможностите за постигане на фискална консолидация още през настоящата година, предвид вече извършените разходи и поетите ангажменти за разходи, които следва да бъдат изпълнени до края на годината. Освен това разходната страна на бюджета е поставена под натиск от натрупани дисбаланси, произтичащи от непоследователни законодателни политики от предходните години в редица сектори, които не могат да бъдат редуцирани чрез мерки за такъв кратък период. На този фон прогнозите на Министерството на финансите очертават отклонение от препоръчаните стойности за растежа на нетните разходи през 2026 г. Очаква се това отклонение да бъде коригирано в средносрочен хоризонт чрез продължаване на действащите мерки и тяхното допълване с нови мерки в периода 2027-2029 г., с което натрупаното отклонение в контролната сметка да бъде компенсирано и да се прекрати съществуващия прекомерен дефицит до 2029 г.

Табл. 1а: Фискален ангажимент

	Ангажменти		2025	2026	2027
Препоръка на Съвета					
1	Нетни първични разходи, финансирани на национално ниво (годишен растеж, %)			4,2	3,4
Отчетни данни/прогноза					
2	Нетни първични разходи, финансирани на национално ниво (годишен растеж, %)	Таблица 4, ред 30	13,6	9,6	1,3
3	Кумулативно салдо по контролната сметка преди отчитане на гъвкавостта за разходите за отбрана (положителна стойност показва размера на възходящо отклонение спрямо плана на нетните разходи – пр.п. от БВП)		-	1,8	1,0
4	Кумулативно салдо по контролната сметка след отчитане на гъвкавостта при увеличението на разходите за отбрана в съответствие с националната клауза за дерогация (положителна стойност показва размера на възходящо			1,8	0,4

	отклонение спрямо плана на нетните разходи – пр.п. от БВП)				
--	--	--	--	--	--

В таблица 1а са представени одобрените от Съвета годишни растежи на нетните разходи и оценката на Министерство на финансите за очакваните темпове, които ще бъдат реализирани през 2026 г. и 2027 г. Анализът на изпълнението на фискалния ангажимент се прави чрез сравнение на регистрираното в контролната сметка отклонение⁶ (представено като % от БВП) спрямо заложените в Регламент (ЕС) 2024/1264 референтни стойности.

Действащата национална клауза за дерогация предоставя допълнително бюджетно пространство за увеличаване на разходите за отбрана в съответствие с фискалните правила на ЕС - тоест допълнителна гъвкавост, която се взима предвид при оценката на изпълнението на фискалния ангажимент. Клаузата бе активирана през 2025 г. за период от четири години, като допуска отклонение от одобрената траектория на нетните разходи в размер до 1,5% от БВП. С препоръките на Съвета на ЕС с оглед на прекратяването на съществуващия прекомерен дефицит в България, наличната максимална гъвкавост през периода 2026–2028 г. се намалява от 1,5% от БВП на 0,9% от БВП. Отчитайки тази гъвкавост, кумулативното салдо по контролната сметка достига ниво 1,8% от БВП през 2026 г. и намалява през 2027 г. до 0,4%. Към 2027 г. отклонението е в съответствие с изискванията за натрупано възходящо отклонение (до 0,6 процентни пункта от БВП).

Табл. 16: Основни променливи

			Отчетни/Прогнозни данни		
			2025	2026	2027
			% от БВП	% от БВП	% от БВП
1	Нето предоставени/получени заеми	Таблица 4, ред 31	-4,0	-5,0	-4,3
2	Структурен баланс	Таблица 4, ред 33	-4,1	-5,1	-4,3
3	Структурен първичен баланс	Таблица 4, ред 34	-3,3	-4,2	-3,2
4	Брутен дълг	Таблица 4, ред 35	29,9	31,1	33,3
5	Промяна на brutния дълг	Таблица 4, ред 35	6,0	1,3	2,2

⁶ По смисъла на Регламент (ЕС) 2024/1263 „контролен общ баланс“ (наричан в текста контролна сметка) означава запис на натрупаните възходящи и низходящи отклонения на наблюдаваните нетни разходи в държава членка от плана за нетните разходи, определен от Съвета;

3. МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ РАЗВИТИЯ

3.1 Макроикономически развития през 2026 г.

Брутен вътрешен продукт

Растежът на brutния вътрешен продукт достигна 2.8% за първото полугодие на 2026 г. и бе движен от вътрешното търсене. Потреблението на домакинствата се повиши с 9,3% на годишна база подкрепено от нарастване на кредитите. Инвестициите в основен капитал се увеличиха със 7,2% с принос от публичните и частните инвестиции. Износът на стоки и услуги спадна с 4,1% на годишна база, докато вносът се повиши с 8,5%. В следствие, нетният износ имаше отрицателен принос към растежа на БВП. До края на годината се очаква забавяне на растежа на потреблението на домакинствата и на инвестициите, отчасти поради базови ефекти след отчетения висок растеж през втората половина на предходната година. В същото време по-слабото нарастване на вътрешното търсене ще бъде компенсирано от растеж на износа. Очаква се плавното ускорение на износа на стоки да продължи до края на годината, при умерен растеж на вноса. В резултат растежът на БВП за годината ще достигне 3%.

Пазар на труда и доходи

През първата половина на 2026 г. динамиката на показателите на пазара на труда беше противоречива. Ако през първото тримесечие на годината се запази високият ръст на заетостта, наблюдаван през предходните няколко години, то през второто тримесечие броят на заетите в българската икономика (според данните на СНС) намалѐ с 0,4%. За първи път от средата на 2023 г. ръстът на работните места в строителството и услугите не успѐ да компенсира спада в промишлеността и аграрния сектор. Възможно е динамиката на броя на заетите в страната да е близка до точка на пречупване и сме към края на периода на непрекъснати и високи ръстове на показателя. Прогнозата е за повишение на заетостта през 2026 г. от 0,5%.

През първото тримесечие на 2026 г. коефициентът на безработица намалѐ до историческо най-ниското си ниво от 3,2%, докато през второто тримесечие на годината той се върна към нивата, наблюдавани през втората половина на 2025 г. За 2026 г. прогнозираме неговата стойност да е 3,4%.

Номиналният растеж на компенсацията на един нает достигна 7,1% през първото полугодие на 2026 г. при 11.2% за същия период на предходната година. Отчетено бе чувствително забавяне в нарастването на показателя през второто тримесечие, което определи и общото забавяне през първата половина на годината. През 2026 г. се очаква забавяне на растежа на доходите от труд, като в номинално изражение темпът на повишение ще достигне 8,5%. През първата половина на 2026 г. реалната производителност на труда се увеличи с 2,4%. Ускорение спрямо двете полугодия на предходната година бе отчетено в селското стопанство и услугите, докато спадът на производителността на труда в индустрията се запази. Общо за 2026 г. се очаква по-чувствително забавяне на растежа на заетостта в сравнение с 2025 г., което ще доведе до ускорение на растежа на производителността на труда до 2,5%. Забавянето на растежа на доходите от труд и увеличението на производителността на труда ще доведат до ограничаване на растежа на номиналните разходи за труд на единица продукция (НРТЕП), които от 9,4% през 2025 г. ще се забавят до 5,9% през 2026 г.

Инфлация

Годишният темп на инфлацията според ХИПЦ следваше тенденция на ускорение до 6,3% през май 2026 г. Поради конфликта в Близкия изток и прекъсването на доставките на суровини през Ормузкия проток цените на горивата за вътрешния транспорт отбелязаха рязко повишение през март и продължиха да нарастват бързо, като през май се увеличиха с почти 34% на годишна база. През юни геополитическото напрежение се успокои след подписване на временно споразумение, а котировките на петрола сорт Брент се понижиха с повече от 20% в доларово изражение за месеца. Вследствие на това цените на транспортните горива в страната отчетоха месечни понижения през юни и юли, а поскъпването им на годишна база се забави значително. През летните месеци бе наблюдавана и месечна дефлация при непреработените храни. Във връзка с тези развития, годишният темп на инфлация се забави до 4,4% през юли. По предварителна оценка обаче, общият ХИПЦ се очаква да се ускори до 5,1% през август във връзка с възобновяването на конфликта в Близкия изток и ново поскъпване на горивата, което при бензина достига почти 27% на годишна база, а това при дизела – малко над 50%. По този начин се очаква почти изравняване на приносите на енергийните стоки и услугите, като заедно формират 87% от повишението на общия индекс спрямо същия месец на 2025 г.

Предвид описаните тенденции и очакванията за фючърсните цени на основните суровини, средногодишната инфлация през 2026 г. се очаква да бъде 4.8%. В съответствие, прогнозата е за по-високо нарастване на потребителските цени в края на годината от 6.1%. Въпреки съществения принос на енергийните стоки, базисната инфлация и в частност услугите запазват водещия си принос за формиране на инфлацията, което произтича от действието на вътрешни фактори от страна на пазара на труда и процеса на реална конвергенция, като може да се очаква и принос по линия на вторични ефекти от повишените цени на енергийните стоки. Актуализация е направена и на оценките за влиянието на акцизните ставки върху цигарите, предвид промяната в акцизния календар, която засяга целия прогнозен хоризонт. Предвидено е второ за годината повишение на акциза върху тютюневите изделия, който влиза в сила от август 2026 г., като с това общото поскъпване на цигарите се очаква да бъде 9,6% в края на годината, а приносът им за повишението на общия индекс се оценява на 0,3 пр.п.

Външен сектор

Балансът по текущата сметка достигна дефицит от 4,2% от БВП до месец юли, като прогнозата е размерът да се увеличи до около 6,4% от БВП в края на годината. Стабилното вътрешно търсене (потребление и инвестиции) ще продължи да подкрепя нарастването на вноса на стоки. От началото на година се наблюдава възстановяване в номиналния износ на стоки, като темповете се ускориха през второ тримесечие, повлияни както от повишението в цените, така и от общо активизиране на търговията. Бяха преодоляни отрицателните еднократни ефекти от първото полугодие на 2025 г. в производството на нефт и рафинирани метали, а енергийният недостиг в съседни държави вследствие ниските нива на р. Дунав доведе до съществен растеж на износа на електроенергия. До края на годината се очаква допълнително ускорение на износа, но годишният темп на нарастване ще е по-слаб от този на вноса. Търговският дефицит ще се увеличи до 9,2% от БВП, като това ще е и основният фактор за понижението на баланса по текущата сметка. Отчетните данни оформят очаквания за леко понижение на салдото при търговията с услуги спрямо 2025 г. Прогнозата е за увеличение на излишъка по статия вторичен доход, отразявайки постъпленията на средства от ЕС при финализиране на проектите от ПВУ.

Финансов сектор

Кредитът за частния сектор отчете краткотрайно забавяне в началото на 2026 г., след което отново се ускори спрямо края на предходната година. В края на юли годишният му темп на растеж се повиши до 16,5% при 15,4% в края на 2025 г. За развитието му допринесоха основно кредитите за домакинства, които нарастваха с относително постоянен темп (20.8% в края на юли), обусловен от плавно забавяне на жилищните и слабо ускорение на потребителските кредити. Кредитите за нефинансови предприятия (НФП) се ускориха спрямо края на предходната година, което изцяло беше изразено в ускорение на редовните кредити, докато корпоративният овърдрафт понижи темпа си на нарастване.

В края на 2026 г. общо вземанията от частния сектор ще нараснат с 15,9%, ускорявайки леко темпа си спрямо предходната година. Очаква се вземанията от домакинства да приключат годината с растеж от 19,7%, който е малко по-нисък спрямо 2025 г. Забавянето ще бъде от страна на по-ниския очакван ръст на жилищните кредити. От своя страна, потребителските кредити ще продължат ускорението си до края на годината. И в двата кредитни сегмента са налице добри условия на финансиране, а от страна на търсенето се подкрепят от благоприятното развитие на пазара на труда. Вземанията от предприятия (финансови и нефинансови) ще нараснат с 12,7%, ускорявайки се спрямо ръста от 10,9%, отчетен в предходната година.

3.2 Макроикономически прогнози за 2027 г.

Външни допускания

Конфликтът в Близкия изток продължава да бъде водещ фактор за развитието на външната среда. След временното успокояване на ситуацията в края на юни и началото на юли, военните действия отново се изостриха, което породило ново покачване на цените. Към момента ефектите от блокирането на Ормузкия проток се проявяват основно чрез повишените цени на енергийните стоки и някои суровини. Икономиката на ЕС показва относителна устойчивост, въпреки продължителността на конфликта. Очаква се постепенно нормализиране на цените на петрола и природния газ през 2027 г., но достигнатите високи ценови нива и по-рестриктивната парична политика ще имат ограничаващо въздействие върху икономическата активност, основно в Европа.

Под въздействието на кризата в Близкия изток, през 2026 г. растежът на БВП в ЕС и в света ще се забави спрямо 2025 г. съответно до 1,2% и 3% от БВП. През 2027 г. средата ще остане несигурна, като се очаква плавно нарастване на БВП в ЕС и в света, съответно до 1,4% и 3,4%.

Допусканията за международните цени на суровините в прогнозния период се основават на информация за фючърсите към 3 септември 2026 г. Според тези данни средната цена на петрола сорт Брент се очаква да се повиши с 31,6% в сравнение с 2025 г. до почти 91 щ.д./барел за 2026 г. През 2027 г. се очаква цената на петрола сорт Брент да намалее 80,5 щ.д. При природния газ се предвижда средно повишение на цената от 47,2% през 2026 г., последвано от поевтиняване от 1,6% през 2027 г.

При неенергийните суровини се очаква поскъпване от 8.7% в доларово изражение за 2026 г., като хранителните продукти ще се повишат средно с 3,1%, селскостопанските суровини – със 7,5%, металите с 23,7%. През 2027 г. темпът на поскъпване на неенергийните суровини ще се забави до 3,2%, като част от тенденциите ще се променят. Цените на храните ще се повишат средно с 5,3%, напитките – с 5,2%, селскостопанските суровини – с 6.5%, а металите ще имат спад от 1,4%.

Техническото допускане за валутния курс щ.д./евро, с дневни данни към 03.09.2026 г., показва средногодишна стойност от 1,162 долара за едно евро през 2026 г., което е номинално поскъпване на единната европейска валута с 2,9% спрямо 2025 г. След това до края на 2027 г. той ще остане без промяна и няма да има отражение върху макроикономическата прогноза.

Табл. 2: Външни допускания

			2025	2026	2027
1	Краткосрочен лихвен процент	(средногодишна стойност), %	2,0	2,3	2,5
2	Дългосрочен лихвен процент	(средногодишна стойност), %			
3	Валутен курс USD/EUR	(средногодишна стойност)	1,130	1,162	1,162
4	Световна икономика БВП	Темп на изменение, %	3,5	3,0	3,4
5	Реален БВП на ЕС	Темп на изменение, %	1,6	1,2	1,4
6	Обем на световния внос (без ЕС)	Темп на изменение, %			
7	Цена на петрол	„Брент“ (щ.д./барел)	69,0	90,9	80,5

Брутен вътрешен продукт

Растежът на икономиката ще се забави до 2,5% през 2027 г. Темпът на нарастване на износа ще се ускори поради очаквано подобряване на външното търсене. Растежът на потреблението на домакинствата ще бъде по-умерен в синхрон с динамиката на доходите. Очаква се леко намаление на инвестициите. Подобриенето на външната среда и повишението на износа ще се отразят положително на частните инвестиции, но тяхното нарастване няма напълно да компенсира намалението на публичните инвестиции след изтичането на Плана за възстановяване и устойчивост.

Дефлаторът на БВП се прогнозира да бъде 5,7% през 2027 г. с основен принос от страна на потреблението. Условиата на търговия ще имат положителен принос за дефлатора.

Потенциалният растеж на БВП е изчислен според методологията на ЕК (EUCAM⁷). Очаква се растежът да се забави до 2,8% през 2027 г. (от 3,1% през 2026 г.) поради намаление на инвестициите и съответно на приноса на капитала. Приносът на труда за потенциалния растеж ще бъде положителен като увеличението на коефициента на икономическа активност ще компенсира намалението на населението в трудоспособна възраст. Отклонението от потенциала се очаква да се затвори.

Пазар на труда и доходи

Очаква се растежът на заетостта през 2027 г. да бъде 0.2%, а коефициентът на безработица ще остане на нивото от 2026 г. - 3.4%. Все по-ограничени са възможностите за преход от

⁷ https://circabc.europa.eu/ui/group/671d465b-0752-4a2e-906c-3effd2340ba/library/4e205fca-6484-4303-b8d9-79384eea76d9?p=1&n=10&sort=modified_DESC

безработица към заетост и основното допускане е, че увеличаването на заетостта ще се случва преимуществено чрез привличане на част от неактивните лица обратно в работната сила или чрез привличането на работна сила от други държави.

През 2027 г. с очакваното забавяне на инфлацията и на растежа на минималната работна заплата се прогнозира растежът на компенсацията на един нает да се забави до 6,2%. Темпът на нарастване на производителността на труда от около 2,3% ще остане близък до този от 2026 г., а НРТЕП ще продължат да забавят своя растеж до 3.8% през 2027 г.

Инфлация

Средногодишната инфлация за 2027 г. се очаква да достигне 4,0%. Нарастването на потребителските цени ще се забави до 2,6% към декември 2027 г. Съществено понижение се прогнозира при цените на енергийните стоки от 5,5% в края на годината в съответствие с низходящата динамика на цените на фючърсите на суровия петрол и природния газ. Приносът на услугите ще остане водещ за формиране на общия индекс, но той ще се свие в съответствие с очакваното по-слабо нарастване на доходите от труд и съответно забавяне на растежа на потреблението. Инфлацията при храните ще отчете ускорение във връзка с очакванията за повишение на международните цени на храните и проявлението на вторичните ефекти от по-високите цени на енергоносителите и торовете през настоящата година. Планираното повишение на акцизните ставки за цигарите от март 2027 г. се очаква да доведе до поскъпване на цигарите с 3,6% в края на годината и принос от 0,14 пр.п. в общия ХИПЦ.

Външен сектор

През 2027 г. се очаква подобрение на баланса по текущата сметка, в отговор на свиване на дефицита при търговията със стоки. Номиналните растежи както при износа, така и при вноса на стоки ще се забавят, но за първи път през последните няколко години има условия за относително по-добро представяне на износа. Номиналният растеж на износа ще е в синхрон с очакваното умерено ускорение на външното търсене, съчетано с повишение на цените за износ. Вносът ще е повлиян от по-слабия растеж на потреблението и по-ясно изразена корекция в цените, след значителното оскъпяване през 2026 г. Очаква се повишение на излишъка при услугите, при по-стабилно представяне на туристическия сектор и умерено нарастване на другите компоненти. Положителният баланс при вторичния доход леко ще се понижи, доколкото прогнозата е, че входящите трансфери от ЕС по програмния период 2021–2027 г. няма да успеят да компенсират високата база от средствата по ПВУ.

Финансов сектор

През 2027 г. плавното забавяне на темпа на кредитиране ще продължи чрез очакваното понижение на вземанията от домакинства до 14,9%. По-слабото нарастване на вземанията от домакинства ще се изрази основно в по-нисък растеж на жилищните кредити и в по-малка степен на забавяне на ръста на потребителските кредити. Това развитие ще съответства на очакваното забавяне на растежа на потреблението, заетостта и компенсациите на наетите. Ръстът на жилищните кредити ще се обуславя от една страна от затихването на възходящото развитие на пазара на недвижими имоти, докато все още относително високите им темпове ще бъдат подкрепени от очакваното запазване на благоприятните условия за финансиране. Растежът на вземанията от предприятия ще се забави спрямо този от 2026 г. (10,5% в края на 2027 г.). Понижението на годишния им темп ще дойде по линия на по-нисък ръст на редовните кредити за нефинансови предприятия, в синхрон със свиването на инвестициите. Общо вземанията от частния сектор ще нараснат с 12,6%.

Табл. 3: Макроикономически сценарий⁸

			2025	2025	2026	2027
	БВП	Код по ЕСС 2010	Равнище (млрд. ев.)	Темп на изменение в %		
1	Реален БВП	B1*g		3,1	3,0	2,5
2	БВП дефлатор			7,4	9,1	5,7
3	Номинален БВП	B1*g	116,0	10,7	12,4	8,3
	Компоненти на БВП	Код по ЕСС 2010	Равнище (млрд. ев.)	Темп на изменение в %		
4	Частно потребление	P.3		7,8	6,4	4,6
5	Правителствено потребление	P.3		7,0	1,8	0,1
6	Бруто образуване на основен капитал	P.51		11,4	5,8	-0,7
7	Изменение на запасите и нетно придобиване на активи (% от БВП)	P.52+ P.53		1,6	2,8	2,8
8	Износ на стоки и услуги	P.6		-2,1	0,5	3,7
9	Внос на стоки и услуги	P.7		5,9	7,2	3,8
	Приноси към растежа на реалния БВП		Равнище (млрд. ев.)	Темп на изменение в %		
10	Крайно вътрешно търсене			8,0	5,2	2,6
11	Изменение на запасите и нетно придобиване на активи	P.52+P.53		-0,5	1,3	0,0
12	Външен баланс на стоки и услуги	B.11		-4,4	-3,5	-0,2
	Дефлатори и ХИПЦ		Равнище (млрд. ев.)	Темп на изменение в %		
13	Дефлатор на частното потребление			4,9	5,3	4,4
14	ХИПЦ			3,5	4,8	4,0
15	Дефлатор на правителственото потребление			9,0	8,8	3,2
16	Дефлатор на инвестициите			9,2	13,5	6,9
17	Дефлатор на цените на износа (стоки и услуги)			1,8	7,0	2,8
18	Дефлатор на цените на вноса (стоки и услуги)			0,5	4,7	1,1
	Пазар на труда		Равнище	Темп на изменение в %		

⁸ При изготвяне на прогнозата са използвани статистически данни, публикувани до 07.09.2026 г.

			2025	2025	2026	2027
19	Заетост (хил. души)		3596	2,2	0,5	0,2
20	Средногодишни отработени часове на един зает		1609	-1,0	-0,5	0,1
21	Реален БВП на един зает			0,9	2,5	2,3
22	Реален БВП на отработен час			1,9	3,0	2,1
23	Компенсации на наетите (млрд. ев.)	D.1	53,4	12,0	8,9	6,4
24	Компенсация на един нает		19,7	10,4	8,5	6,2
				%	%	%
25	Коефициент на безработица			3,5	3,4	3,4
	Потенциален БВП и компоненти					
26	Потенциален БВП			3,3	3,1	2,8
	Приноси:					
27	Труд			0,5	0,3	0,2
28	Капитал			1,2	1,3	1,1
29	Обща факторна производителност			1,6	1,5	1,5
				% от потенциалния БВП		
30	Отклонение от потенциалния БВП			0,4	0,3	0,0

4. ФИСКАЛНА ПОЛИТИКА И ОСНОВНИ ПАРАМЕТРИ

4.1 Бюджетни развития през 2026 г. и мерки за коригиране на съществуващия прекомерен дефицит

За разлика от предходни години, когато прилагането през първите месеци на годината на временната законова рамка, в сила до приемането на редовен бюджет, водеше до известно ограничаване или забавяне на разходите, през 2026 г. се наблюдава противоположна тенденция – устойчиво нарастване на публичните разходи. За това допринася целогодишният ефект от прилагането на политики, одобрени през предходни години, включително в областта на възнагражденията в публичния сектор, социалните плащания, пенсиите, публичните инвестиции и други. Същевременно приходите в бюджета не нарастват с аналогични темпове. Фискалният ефект от действието на тази нормативна рамка се изразява във формирането на текущ бюджетен дефицит още към средата на 2026 г. Натрупаните дисбаланси ограничават възможността дефицитът на годишна база да бъде сведен до стойностите, съответстващи на фискалните правила, установени в ЗПФ, дори при прилагането на значителни консолидационни мерки през оставащия период на действие на ЗДБРБ за 2026 г. – август–декември 2026 г. Подобни мерки биха имали и значителен рестриктивен ефект върху икономическата активност.

Допълнителен фактор, оказващ натиск върху бюджетната рамка, е непоследователното развитие на националната инвестиционна политика през последните години. В Закона за държавния бюджет на Република България за 2024 г., а по отношение на инвестиционната програма за общински проекти - и в ЗДБРБ за 2025 г., бяха включени списъци с инвестиционни проекти в отделни приложения. Въпреки предприетите мерки за подобряване на процеса на планиране на публичните инвестиции, поетите през 2024 г. и 2025 г. ангажменти, които са възникнали като задължения през предходната година или се очаква да възникнат като задължения през 2026 г., продължават да оказват натиск върху бюджетната рамка. Сред тях се открояват инвестиционната програма на общините по приложение №3 към ЗДБРБ за 2025 г., както и дейностите, финансирани от Агенция „Пътна инфраструктура“.

Съществен натиск върху разходната част на бюджета оказва и вече отразеният в базата на разходите ефект от обвързването на възнагражденията в редица бюджетни сектори със средната работна заплата, както и определянето на минималната работна заплата чрез формула, включваща средната работна заплата за страната. Тези т.нар. „автоматизми“ при определянето на възнагражденията доведоха до значителни диспропорции между отделните бюджетни системи и създадоха устойчив натиск върху разходната част на бюджета. В тази връзка се очаква извършването на реформа на действащата нормативна уредба относно определянето на възнагражденията в бюджетния сектор, с оглед идентифициране и въвеждане на подходящи мерки и реформи за ограничаване на автоматичните механизми, намаляване на съществуващите диспропорции и ограничаване на натиска върху публичните разходи в средносрочен хоризонт.

С оглед предприемане на мерки за преодоляване на прекомерния дефицит, през 2026 г. бяха предвидени мерки както в приходната, така и в разходната част.

В частта на разходите са предвидени мерки, основно свързани със замразяване на възнагражденията в бюджетния сектор на нивото на приложената в началото на 2026 г. еднократна индексация от 5%, замразяване на „автоматизмите“ при определяне на заплатите, регламентирани в законодателството за 2026 г. и намаляване с 10 на сто, считано

от 1 септември 2026 г., на разходите за заплати и възнаграждения на персонала по трудови и служебни правоотношения и съответните осигурителни вноски от работодатели по бюджетите на ПРБ, с изключение на общините, служителите от сектор „Отбрана и сигурност“, разпоредители с бюджет, прилагащи делегиран бюджет и други. По линия на социалните разходи се премахва т. нар. Ковид добавка за новоотпуснатите пенсии след 01.07.2026 г., подобрява се ефективността на механизмите за оценка и контрол при определяне правото на достъп до социални плащания (лична помощ, социална помощ, финансова подкрепа на хора с увреждания и други) и се оптимизира контрола върху разходите за помощи и обезщетения за безработица от бюджета на ДОО. По отношение на субсидиите се намаляват държавната субсидия за политическите партии, считано от 30.04.2026 г. и се оптимизират текущите и капиталовите субсидии за БДЖ, НКЖИ, Български пощи и други.

С оглед повишаване на приходите и **коригиране на прекомерния дефицит**, заложените мерки в частта на приходите за 2026 г. са свързани с измененията в данъчното законодателство и това в областта на хазарта и включват ускорено реализиране на вече въведения акцизен календар за периода 2025–2029 г. за поетапно увеличаване на акцизните ставки върху тютюна и тютюневите изделия; погасяване на задължения за неплатени данъци и осигуровки чрез ефективно насочване на изпълнението спрямо касовите наличности в търговските обекти; въвеждане на лицензионен режим в Закона за хазарта за афилиейт оператори; въвеждане на двукомпонентна държавна такса върху комисионното възнаграждение на афилиейт операторите; блокиране на плащания от и към нелицензирани хазартни оператори от банки и други платежни институции с цел намаляване на нелегалния хазарт и др. Продължава действието си и пакетът от мерки за намаляване дела на сивата икономика, в т. ч. засилване на действащия фискален контрол върху стоките с висок фискален риск; дигитално проследяване в реално време на веригата за доставките на горива от производител/вносител до краен потребител; засилен контрол върху електронната търговия.

Останалите приходни мерки за фискална консолидация през 2026 г. включват повишаване на максималния осигурителен доход на 2 300 евро, считано от 1 август 2026 г.; повишаване на минималните осигурителни прагове за определени икономически дейности и професии; увеличаване на приходите от оперирането на тол системата и повишаване на винетните такси с 30%, считано от 1 август 2026 г., както и други мерки.

Очакваният размер на данъчните приходи за 2026 г. зависи от динамиката на основните макроикономически показатели, които оказват влияние върху данъчните постъпления, включително БВП, потреблението, вноса, износа, цените на петрола, брутния оперативен излишък/смесения доход, разходите за труд и др. Изпълнението на данъчните приходи се влияе и от ефектите на данъчните мерки, приети през 2025 г. и 2026 г., както и от административните и контролните мерки, прилагани от Националната агенция за приходите (НАП) и Агенция „Митници“.

Към края на август 2026 г. данъчните приходи в централния бюджет възлизат на 15 852,9 млн. евро, което представлява 62,4% от планирания размер. В сравнение със същия период на 2025 г. приходите нарастват с 1 536,0 млн. евро (10,7%). Отчетеният ръст се дължи основно на номиналното увеличение на приходите от данък върху добавената стойност (906,3 млн. евро) и от данък върху доходите на физическите лица (350,1 млн. евро).

Приходите от корпоративни данъци възлизат на 1 956,4 млн. евро, което е 55,9 % изпълнение на годишния план. При нефинансовите предприятия се наблюдава ръст от 16,6 % или 239,4 млн. евро. Намалението в общите постъпления от корпоративни данъци (4,1%) произтича от спада на приходите от финансови институции (спад от 334,6 млн. евро, 60,3%)

спрямо предходната година, когато банките са направили значителни допълнителни авансови плащания.

Приходите от данък върху доходите на физическите лица (ДДФЛ) в централния бюджет възлизат на 3 079,0 млн. евро, или 64,8 % изпълнение на плана, което е с 350,1 млн. евро или 12,8 % повече на годишна база, вследствие на ръста на заплатите в обществените и частния сектор. В допълнение, постъпленията от окончателен данък на местните и чуждестранни физически лица, данък върху дивидентите и ликвидационните дялове на местни и чуждестранни физически лица са с 88,6 млн. евро повече (36,4 %) спрямо същия период на 2025 година. Ръстът на тази група данъци се дължи, както на отчетените финансови резултати от нефинансовите предприятия през 2025 г., така и от прилаганите законодателни и контролни мерки.

Приходите от данък върху добавената стойност (ДДС) възлизат на 7 812,4 млн. евро или 61,0 % изпълнение на годишния план. Тези приходи са с 906,3 млн. евро (13,1 %) по-високи на годишна база, главно поради по-високите приходи от внос.

Приходите от ДДС при сделки в страната възлизат на 5 167,1 млн. евро, което е 425,6 млн. евро или 9,0 % повече на годишна база.

Приходите от ДДС от внос възлизат на 2 645,3 млн. евро, което е ръст от 480,7 млн. евро или 22,2 %. По-високите приходи се дължат от една страна на по-големия обем на заплатените количества (барели) суров петрол с 34,5 % и от друга на ръст на средната цена за барел от 37,3 %. В обратна посока е влиянието на осредненият валутен курс на долара спрямо евро за заплатения през периода януари-август 2026 г. суров нефт, който бележи понижение от 4,8 %.

Постъпленията от акцизи към месец август 2026 г. възлизат на 2 699,1 млн. евро или 68,1 % изпълнение на годишния план. На тези постъпления влияе ускореното прилагане на законоустановения график на акцизния календар, приет със ЗДБРБ за 2026 г. и увеличението на акцизните ставки на тютюна и тютюневите изделия от 01.08.2026 година. Влияние оказва и приетата еднократна помощ през 2026 г. (-21,5 млн. евро) за газьола, използван в първичното производство от земеделските производители. До края на годината се очаква отрицателен ефект от приетото временно освобождаване от акциз (прилагането на нулева ставка на акциза) за периода 1.10.2026 – 31.12.2026 г. за втечен нефтен газ (LPG) и природен газ.

Отчитайки бюджетните развития, есенната прогноза на Министерство на финансите предвижда минимално подобрене на дефицита с 0,4 пр. п. спрямо разчета от 5,4 % от прогнозния БВП, заложен в ЗДБРБ за 2026 г., като се прогнозира дефицит в размер на около 5,0% от прогнозирания БВП. Промяната се дължи основно на по-актуални разчети на Министерството на отбраната за 2026 г., включително и промяна в някои от сроковете за доставка на военно оборудване.

4.2 Бюджетни развития през 2027 г. и мерки за коригиране на съществуващия прекомерен дефицит

Дефицитът на сектор „Държавно управление“ през 2027 г. намалява с 0,8 пр.п. от БВП до -4,3% от БВП, което представлява съществена фискална корекция спрямо 2026 г. Планираният размер на бюджетното салдо ще се реализира при намаление на приходите с 2,2 пр.п. и на разходите с 3,0 пр.п. спрямо 2026 г. – съответно до 36,1% и до 40,4 % като дял от БВП.

Правителството предвижда въвеждането на редица приходни и разходни мерки с консолидационен ефект, позволяващ трайно подобряване на бюджетната позиция.

През 2027 г. ще продължи провеждането на последователна, предвидима и устойчива данъчна политика, насочена към подкрепа на икономическия растеж, подобряване на бизнес средата и повишаване на фискалната устойчивост в дългосрочен план. Приоритет ще бъде повишаването на събираемостта на приходите, ограничаването на сивата икономика и противодействието на данъчните измами, укриването и невнасянето на данъци и задължителни осигурителни вноски, както и намаляването на административната тежест и разходите за бизнеса и гражданите. Тези действия ще допринесат за коригиране на прекомерния дефицит и за създаване на условия за устойчив икономически растеж и финансова стабилност.

Приходните дискреционни мерки и мерките за повишаване на събираемостта на приходите няма да засегнат ставки на основните данъци, за да продължи тенденцията данъчната система да бъде стимул за икономически растеж и привличане на чуждестранни инвестиции. Данъчната политика ще продължи да се развива в съответствие с ангажиментите на Република България в рамките на Европейския съюз и международните организации, включително Организацията за икономическо сътрудничество и развитие.

Прогнозните данъчни приходи за 2027 г. са формирани въз основа на очакваното развитие на основните макроикономически показатели, действащото данъчно законодателство, предвидените нормативни изменения и очаквания ефект от продължаването и надграждането на мерките за подобряване на събираемостта.

Сред мерките с най-голямо положително влияние върху приходите се открояват облагането с данък върху свръхпечалбите за 2027 г., въвеждането на задължение за регистрация по ЗДДС при облагаеми доставки, свързани със земя и сгради, както и промяната в режима на ваучерите за храна на електронен носител.

Към пакета са включени и редица други мерки, насочени към увеличаване на приходите. Те предвиждат въвеждане на акциз върху автомобилите, както и мерки в областта на хазартната дейност като увеличаване на алтернативния данък за игрални зали и казина, повишаване размера на вноските за социално отговорно поведение, въвеждане на държавна такса за дейности по производство и внос на игрално оборудване, както и увеличаване на еднократните такси за издаване и поддържане на лиценза за организиране на хазартни игри и поетапно увеличаване на променливата част на двукомпонентната държавна такса и въвеждане на минимален месечен праг от 100 000 евро за организатори на онлайн хазартни игри. В пакета са предвидени също промяна на данъка върху личното потребление и актуализиране размера на глобите и имуществените санкции.

Пакетът включва и няколко данъчни преференции, насочени към подкрепа на семействата с деца и предприятията. Предвижда се увеличаване на прага за задължителна регистрация по ЗДДС, увеличение на размера на данъчните облекчения за деца и за деца с увреждания, както и въвеждане на ново данъчно облекчение за детско развитие, което ще обхваща разходите за здравни, образователни и спортни дейности на деца.

Пакет от приходни данъчни мерки за 2027 г. с най-значително положително бюджетно въздействие

За 2027 г. е предложен пакет от приходни данъчни мерки с цел да осигури устойчиво нарастване на бюджетните приходи, включително чрез намаляване дела на сивата икономика, ограничаване на данъчните измами и укриването на данъци и повишаване на събираемостта на приходите. Мерките с най-значително положително бюджетно въздействие са следните:

- Въвеждане в ЗКПО на еднократен данък върху свръхпечалбата за определени сектори за финансовата 2027 г.

Предвижда се като данъчна основа да се използва средната годишна данъчна печалба на предприятията за периода 2020-2025 г. и 33 на сто ставка на данъка върху печалбата. Предлагаият данък върху свръхпечалбата ще се прилага само за лица в определени икономически сектори – банки, застрахователни и презастрахователни дружества, търговци, извършващи стопанска дейност в не по-малко от пет обекта за търговия с храни, включително магазини за хранителни стоки, супермаркети и хипермаркети, телекомуникационни компании, обменни бюра и дружества за бързи кредити. Предвижда се през 2027 г. данъчно задължените лица да правят месечни авансови вноски за дължимия данък. Предвижда се преотстъпване на 30% от данъка върху свръхпечалбата, който следва да се използва за изпълнение на нормативни изисквания за поддържане на капиталови буфери (резерви), а за лицата, които не правят такива задължителни резерви, за инвестиране в нови дълготрайни материални и нематериални активи, свързани с осъществяването на основната им дейност. На тази основа бюджетният ефект от мярката за 2027 г. е в размер на 800 млн. евро.

- Промяна на режима за предоставяне на ваучери за храна на електронен носител

С мярката се предлага увеличаване на максималния размер на ваучерите, които могат да бъдат предоставяни на едно наето лице, от 200 лв. (102,26 евро) на 200 евро месечно и промяна в облагането на дохода. По този начин се съчетава възможността за увеличаване на размера на социалната придобивка с необходимостта от осигуряване на допълнителни приходи за държавния бюджет. Едновременно с това се предвижда увеличаване на общата годишна квота за предоставяне на ваучери за храна на 1,5 млрд. евро, с цел осигуряване на достатъчен финансов ресурс за функционирането на системата. Очакваният бюджетен ефект от мярката за 2027 г. е в размер на 55 млн. евро.

- Въвеждане на задължение за регистрация по ЗДДС при облагаеми доставки, свързани с урегулирани поземлени имоти и сгради

Мярката има за цел предотвратяване на възможности за укриване и невнасяне на ДДС, при които данъчно задължени лица извършват разпоредителни сделки със земя и сгради в рамките на много кратък период преди регистрацията по ЗДДС и избягват начисляване на ДДС. В тази връзка предложението предвижда регистрация по ЗДДС за лицата, установени на територията на страната, извършващи облагаеми доставки с място на изпълнение на територията на страната в рамките на една календарна година на нови сгради или на части от тях, на прилежащите към тях терени, както и учредяването и прехвърлянето на други вещни права върху тях и облагаеми доставки по прехвърляне на правото на собственост или учредяването или прехвърлянето на право на строеж върху урегулиран поземлен имот по смисъла на Закона за устройство на територията. Прогнозният бюджетен ефект от мярката за 2027 г. е в размер на 120 млн. евро допълнителен приходи от ДДС.

- Въвеждане на акциз при първа регистрация или при внос на нови и употребявани луксозни автомобили с мощност на двигателя над 250 kW

Мярката има за цел повишаване на бюджетните приходи и засилване на данъчната справедливост. Прогнозният бюджетен ефект от мярката за 2027 г. е в размер на 20,8 млн. евро, в т. ч. 17,3 млн. евро повече приходи от акцизи и 3,5 млн. евро повече приходи от ДДС.

— Актуализиране размера на глобите и имуществените санкции в данъчните закони

Във всички данъчни закони – ЗДДС, ЗАДС, ЗКПО, ЗМДТ, ЗДДФЛ, ДОПК и Закона за хазарта са актуализирани размерите на предвидените глоби и имуществени санкции за нарушения на законодателството. Бюджетният ефект за 2027 г. се оценява на повече приходи в размер на 4,9 млн. евро.

Прогнозният растеж на приходите на сектор „Държавно управление“ спрямо предходната година достига до 2,0%, като приходите ще възлязат на 51 064 милиона евро, което е с 998 милиона повече спрямо предходната година.

Растежът през 2027 г. ще се базира на увеличения, произтичащи от въздействието на макроикономическата среда, на мерки за повишаване на събираемостта и намаляване дела на сивата икономика, на приходи от осигурителни вноски в резултат на увеличение на максималния осигурителен доход, на еднократния данък за генерирани свръхпечалби.

Приходите от данъци върху производството и вноса ще се увеличат с 3,2% или 599 милиона евро, с основен принос – нарастването на приходите от ДДС с 5,6% или 721 милиона евро. Очакваният положителен ефект за бюджета от ДДС по предложените мерки по задължение за регистрация по ЗДДС при облагаеми доставки, свързани с урегулирани поземлени имоти и сгради е 120 милиона евро, а по пакета от мерки за повишаване на събираемостта е 95 милиона евро. Приходите от акцизи ще нараснат с 3,5% или 141 милиона евро. Положителният ефект върху приходите от акцизи е основно от изпреварващото реализиране на акцизния календар по Закона за акцизите и данъчните складове, както и от повишаването на акцизната ставка на тютюна и всички тютюневи изделия.

Приходите от текущите данъци върху доходите и богатството ще се увеличат с 15,4% спрямо предходната година. Най-голямо влияние за нарастването на тези приходи оказва въвеждането на еднократна вноска за генерирани свръхпечалби за определени сектори с индикативен ефект 800 милиона евро.

С цел осигуряване на устойчивостта на системата за социално осигуряване е предвидено увеличение на максималния осигурителен доход на 2400€ от 01.01.2027 г. с индикативен ефект 265,1 милиона евро, както и на увеличение на минималните осигурителни доходи с индикативен ефект 196,7 милиона евро. Като се вземат предвид тези ефекти, ръстът на приходите от социални осигуровки ще възлиза на 1 219 милиона евро или 10,4%.

При неданъчните приходи растежът се дължи на нарастването на приходите от продажби и другите текущи приходи. Допълнителните очаквани приходи са свързани с пакета от мерки в областта на хазартната дейност по Бюджет 2026 с ефект в размер на 71 млн. евро и по Бюджет 2027 включително увеличаване на алтернативния данък по ЗКПО върху хазартната дейност от игри с игрални автомати и игри в игрално казино, считано от 01.01.2027 г. с общ ефект 24,2 млн. евро. Също така е предвидено актуализиране на размерите на тол таксите и електронна винетка, с очакван положителен ефект върху приходите от 31,7 млн. евро. Отразен е ефектът и от диференциране на тол таксите в зависимост от класа емисии CO₂ и специфичните емисии CO₂ на пътните превозни средства с положителен ефект върху приходите от 45,5 млн. евро. Предвидено е разпределяне на дивидент от държавните предприятия и търговските дружества с държавно участие в капитала за финансовата 2026 г. Също така, както през 2026 г. (и годините преди това 2024 и 2025), е предвидено разпределяне и на междинен дивидент от държавни дружества, на база 6-месечен финансов отчет към 30 юни 2027 г., в размер на 50 на сто от отчетената печалба, при съответно прилагане на чл. 247а от Търговския закон.

В частта на разходите се предвижда продължаване и завършване през 2027 г. на стартиралите през настоящата година структурни съкращения на разходите и оптимизация на администрацията в публичния сектор, които освен намаляване на темпа на нарастване на разходите за персонал и издръжка ще повлияят положително и за подобряване на качеството на предоставяни услуги на гражданите и бизнеса, което е положителна стъпка за намаляване на бюрокрацията и административната тежест и ще допринесе за повишаване на ефективността на разходите за предоставяните публични услуги.

Освен това, в резултат на преглед на ефективността на разходите в системите от публичния сектор, вкл. инвестиционните програми и на повишен контрол при плащанията, свързани с предоставяне на публични услуги (напр. в социалния сектор и здравеопазването), се очаква допълнителна консолидация на разходите.

В същото време правителството предвижда политика по доходите в бюджетната сфера при вече отчетен ефект от провежданата административна реформа за оптимизиране на числеността на персонала в бюджетните организации.

Общите разходи на сектор „Държавно управление“ през 2027 г. се очаква да възлязат на 40,4% от БВП, което е с 3,0 пр.п. по-ниско от нивото през предходната година. С най-висок дял в структурата на разходите остават компенсацията на наетите (11,0% от БВП) и социалните трансфери без тези в натура (12,5% от БВП), като последните увеличават нивото си от 2026 с 0,1 пр.п. като дял от БВП. Намаление в номинално и процентно изражение се наблюдава при капиталовите трансфери.

Нарастването на разходите за компенсация на наетите лица през 2027 г. е 4,3% и се дължи основно на ефекта от планирано увеличение на разходите за педагогически персонал със 7,5% в делегираните от държавата дейности, на политика по доходите за нарастване на разходите за персонал на първостепенните разпоредители с бюджет и в делегираните от държавата дейности, на повишените разходи за осигурителни вноски поради предвиденото покачване на минималния и максималния осигурителен доход и на нарастването на минималната работна заплата.

При социалните трансфери в натура, където се отразяват плащанията към изпълнителите на медицинска помощ, дялът на изразходваните средства в БВП през 2027 г. се увеличава с 0,1 пр.п. до 3,1% от БВП в сравнение с 2026 г. Другата категория социални трансфери, различни от тези в натура, отразяват извършените социални плащания за пенсии, помощи и обезщетения към домакинствата, като тук дялът им в БВП нараства до 12,5% от БВП спрямо 12,4% през 2026 г.

През 2027 г. разходите за субсидии бележат спад от 542 млн. евро в номинално отношение или с 0,6 пр.п. до 1,6% като дял от БВП. Разходите за лихви нарастват с 0,2 пр.п. до 1,1% от БВП.

По отношение на публичните инвестиции се планира да се използват в максимална степен както националните ресурси, така и възможностите на европейското финансиране по програми. Разходите за брутообразуване на основен капитал намаляват с 1,1 пр.п. от БВП през 2027 г. до 4,3% от БВП. Значително въздействие върху капиталовите разходи оказва приключването на програмите на ЕС в рамките на програмния период 2021–2027 г., както и на ПВУ. Национално финансираните капиталови разходи за 2027 г. се очаква да достигнат до 3,4% от БВП, а тези финансирани по програми на ЕС до – 0,8% от БВП.

Табл. 4: Развитие на ситуацията в бюджетен план

			2025	2025	2026	2027
Приходи		Код по ЕСС 2010	Равнище (млрд. ев.)	% от БВП	% от БВП	% от БВП
1	Данъци върху производството и вноса	D.2	16,7	14,3	14,4	13,8
2	Текущи данъци върху доходите. богатството и т.н.	D.5	7,7	6,6	6,6	7,1
3	Социално-осигурителни вноски	D.61	10,6	9,1	9,0	9,2
4	Други текущи приходи	(P.11+P.12+P.131) + D.39+D.4+D.7	6,5	5,6	5,3	5,0
5	Данъци върху капитала	D.91	0,4	0,3	0,3	0,3
6	Други капиталови приходи	D.92+D.99	2,4	2,1	2,7	0,8
7	Общо приходи (=1+2+3+4+5+6)	TR	44,3	38,1	38,4	36,1
8	От които: Трансфери от ЕС (начислени приходи)	D.7EU+D.9 EU	2,9	2,4	3,5	1,4
9	Общо приходи без трансфери от ЕС (=7-8)		41,5	35,6	34,9	34,8
10	Приходни мерки (инкрементална стойност, без финансирани от ЕС мерки)		0,6	0,5	0,4	1,4
10б	Намаления в приходите финансирани от трансфери от ЕС		0,0	0,0	0,0	0,0
11	Еднократни приходи включени в прогнозите (номинална стойност, без финансирани от ЕС мерки)		0,0	0,0	0,0	0,0
Разходи		Код по ЕСС 2010	Равнище (млрд. ев.)	% от БВП	% от БВП	% от БВП
12	Компенсация на наетите лица	D.1	14,4	12,3	11,4	11,0
13	Междинно потребление	P.2	5,6	4,8	5,2	4,9
14	Лихвени разходи	EDP D.41	0,9	0,8	0,9	1,1
15	Социални трансфери без тези в натура	D.62	14,9	12,8	12,4	12,5

			2025	2025	2026	2027
16	Социални трансфери в натура	D.632	3,2	2,8	3,0	3,1
17	Субсидии	D.3	2,1	1,8	2,2	1,6
18	Други текущи разходи	D.29+ (D.4-D.41)+ D.5+D.7+D.8	1,3	1,1	1,7	1,6
19	Бруто образуване на основен капитал	P.51	5,6	4,8	5,4	4,3
20	От които: Национално финансирани публични инвестиции		3,5	3,0	2,7	3,4
21	Капиталови трансфери	D.9	1,1	0,9	1,3	0,3
22	Други капиталови разходи	P.52+P.53+ NP	0,0	0,0	0,0	-0,1
23	Общо разходи (=12+13+14+15+16+17+18+19+21+22)	TE	49,0	42,1	43,4	40,4
24	От които: Трансфери от ЕС (=8-10б)		2,9	2,4	3,5	1,4
25	Национално финансирани разходи (=23-24)		46,2	39,6	39,9	39,0
26	Национално съфинансиране на финансирани от ЕС програми		0,3	0,3	0,8	0,8
27	Циклична компонента на разходите за обезщетения при безработица		0,0	0,0	0,0	0,0
28	Еднократни разходи включени в прогнозите (стойност, без финансирани от ЕС мерки)		0,0	0,0	0,0	0,0
29	Нетни национално финансирани първични разходи (преди приходни мерки) (=25-26-27-28-14)		44,9	38,5	38,2	37,1
	Нетни национално финансирани първични разходи			Темп на растеж	Темп на растеж	Темп на растеж
30	Нетни национално финансирани първични разходи			13,6	9,6	1,3

			2025	2025	2026	2027
Баланси		Код по ЕСС 2010	Равнище (млрд. ев.)	% от БВП	% от БВП	% от БВП
31	Нето предоставени/получени заеми (=7-23)	EDP B.9	-4,7	-4,0	-5,0	-4,3
	Нето предоставени/получени заеми по подсектор	Код по ЕСС 2010	Равнище (млрд. ев.)	% от БВП	% от БВП	% от БВП
31a	Централно правителство	B.9 (S.1311)	-4,5	-3,9	-5,4	-4,7
31б	Регионално правителство	B.9 (S.1312)	0,0	0,0	0,0	0,0
31в	Местно правителство	B.9 (S.1313)	-0,1	-0,1	0,3	0,4
31г	Фондове за социално осигуряване	B.9 (S.1314)	0,0	0,0	0,0	0,0
32	Първичен баланс (=31+14)	EDP B.9+ EDP D.41	-3,8	-3,2	-4,2	-3,2
	Циклична корекция			% от БВП	% от БВП	% от БВП
33	Структурен баланс			-4,1	-5,1	-4,3
34	Структурен първичен баланс			-3,3	-4,2	-3,2
Дълг			Равнище (млрд. ев.)	% от БВП	% от БВП	% от БВП
35	Брутен дълг		34,8	29,9	31,1	33,3
36	Изменение в нивото на брутния дълг		9,8	6,0	1,3	2,2
37	Приноси към измененията					
38	Първичен баланс (=32)			3,2	4,2	3,2
39	Лавинообразен ефект			-1,5	-2,4	-1,3
40	Лихвени разходи (=14)			0,8	0,9	1,1
41	Растеж			-0,7	-0,8	-0,7
42	Инфлация			-1,6	-2,5	-1,7
43	Корекция наличности (=36-38-39)			4,3	-0,5	0,3
				%	%	%
44	Имплицитен лихвен процент върху дълга (=14/Дълг (Т-1))			3,6	3,3	3,9
Разходи за отбрана			Равнище (млрд. ев.)	% от БВП	% от БВП	% от БВП
45	Общо разходи за отбрана	КОФОГ 2	2,2	1,9	1,8	2,4

			2025	2025	2026	2027
46	Инвестиции в отбрана	КОФОГ 2, Р.51g	0,6	0,5	0,5	1,1

Разходи за отбрана

В областта на отбраната са предвидени значителни средства за поддържане и развитие на националните отбранителни способности и способностите, свързани с колективната отбрана, в т.ч. средства за изпълнение на одобрените от Народното събрание инвестиционни проекти – доставка на самолети F-16 Block 70 етап I и етап II, средства за наземно обслужване, въоръжение и обучение за тях; придобиване на многофункционален модулен патрулен кораб за Военноморските сили; придобиване на основна бойна техника за изграждане на батальонни бойни групи от състава на механизирани бригада; доставка на Зенитно-ракетни комплекси от наземна система за противовъздушна отбрана IRIS-T SLM и свързаните с нея ракети и др.

Също така, с оглед на повишаването на разполагаемите доходи и професионалното развитие в областта на сигурността и отбраната, осигуряване на средства за запазване на сигурността на границите и за гарантиране безопасността на гражданите е разчетено увеличение на разходите за персонал и други текущи разходи в сектор „Отбрана и сигурност“.

Разходите за отбрана са оценени на начислена основа по дефинициите на Европейската система от сметки ЕСС 2010 (КОФОГ – Отбрана) и се получават като към касовите текущи и капиталови разходи по функция „Отбрана“ се включват корекции за времево изместване на база очакванията за доставките на капиталовите активи. Разходите за отбрана по КОФОГ достигат дял от БВП в размер на 1,9%, през 2025 г., 1,8% през 2026 г. и 2,4% през 2027 г.

Растежът на разходите за отбрана за 2027 г. на годишна база е в размер на 42,4% и е обусловен най-вече от капиталовите разходи, основно във връзка с очакваните доставки по проектите за „Придобиване на нов тип боен самолет“, „Придобиване на многофункционален модулен патрулен кораб за ВМС“ и „Придобиване на основна бойна техника за изграждане на батальонни бойни групи от състава на механизирани бригада“ Текущите разходи в сектор отбрана нарастват през 2026 г. с 10,7%, а през 2027 г. с 5,6% спрямо предходната година.

Изчисляване на допустимата дерогация за военни разходи, млн. евро

	2025 г.	2026 г.	2027 г.
Разходи за отбрана на касова основа по КФП		2 601,5	3 017,0
– от които инвестиционни разходи по функция „Отбрана“		946,3	1 269,6
Корекция за времево изместване разходи		-193,6	411,4
Доставка на военна техника		451,0	809,9
Текущи разходи, свързани с доставките		58,5	61,7
Касови плащания за отбранителни проекти и оборудване, които ще бъдат доставени през следващите години		-703,1	-460,2
Разходи за отбрана на начислена основа по КОФОГ	2 195,3	2 407,9	3 428,4
Разходи за отбрана по КОФОГ като дял от БВП	1,9%	1,8%	2,4%

Предвид липсата към момента на изготвяне на настоящия доклад на публикувани от Евростат данни от октомврийските нотификационни таблици за дефицита и дълга за България, за целите на разработване на Плана данните за базовата 2025 г. се основават на последните актуални данни, налични към момента на подготовката на ПБП в НСИ и МФ. Данните отразяват настъпилите промени след одитирането от Сметната палата на годишните финансови отчети за 2025 г. на разпоредителите с бюджет, наличните актуални данни от отчетите на другите институционални единици, включени в сектор „Държавно управление“, както и изготвени актуални оценки за нефинансовите сметки на сектор „Държавно управление. Следвана е препоръката на Европейската комисия да се използва последната налична към момента на изготвяне на Проекта на бюджетен план актуална и реалистична информация. В тази връзка следва да се има предвид, че към момента на изготвяне на ПБП данните за 2025 г. са предварителни.

4.3 Равнище на дълга и развития

Данните относно развитието на дълга на сектор „Държавно управление“ и факторите, допринасящи за динамиката на съотношението на дълга към БВП, са представени в таблица 4.

Според данните от октомврийските Нотификационни таблици за дефицита/излишъка и дълга на сектор „Държавно управление“, предоставени на Евростат, през 2025 г. дългът на сектор „Държавно управление“ се увеличава както номинално – от 25,0 млрд. евро в края на 2024 г. на 34,8 млрд. евро в края на 2025 г., така и като дял от БВП – от 23,8% на 29,9%. Освен поради поемането на дълг за рефинансиране на дълга в обращение, нивото на дълга както на подсектор „Централно управление“, така и на подсектор „Местно управление“ нараства през годината главно в резултат на дълговото финансиране на бюджетния дефицит, извършените капиталови инжекции на държавни дружества, отразени просрочени задължения на Агенция пътна инфраструктура, изпълнение на Инвестиционната програма за общински проекти и др.

През 2026 г. е сключено споразумение за заем в размер на 3 261,7 млн. евро между Европейския съюз и Република България⁹ за получаване на финансова подкрепа под формата на заем по линия на Инструмента „Мерки за сигурността на Европа (SAFE) чрез укрепване на европейската отбранителна промишленост“, ратифицирано със закон от Народното събрание¹⁰ и са постъпили средствата от предварителното финансиране в размер на 489 255 000 евро (аванс в размер на 15% от общата сума на одобрената за България финансова помощ).

През следващите две години се прогнозира дългът на сектор „Държавно управление“ да се увеличи в абсолютна стойност като достигне ниво от 40,6 млрд. евро в края на 2026 г. и до 47,1 млрд. евро в края на 2027 г. Съотношението на дълга спрямо БВП се оценява на около 31,1% от БВП към края на 2026 г. и до около 33,3% през 2027 г. Основната причина за очакваното увеличение на дълга са прогнозите за нарастващи нужди от дългово финансиране в контекста на планираните бюджетни дефицити, рефинансиране на дълга в обращение, нарастване на разходите за отбрана и капитализация на държавни дружества.

⁹ подписано за Република България на 30 юни 2026 г. и за Европейския съюз на 3 юли 2026 г.

¹⁰ Обн., ДВ, бр. 71 от 7.08.2026 г., в сила от 7.08.2026 г.

Стойността на съотношението на дълга на сектор „Държавно управление“ към БВП през периода 2026–2027 г. се прогнозира да се запази на нива под европейските референтни стойности на показателя от 60% от БВП.

4.4 Дискреционни мерки за 2025–2027 г.

Общият размер на приходните дискреционни мерки през 2025 г. е 586,8 млн. евро, което представлява 0,5% от БВП. С ефект над 0,1% от БВП са следните мерки:

- Нарастване на приходите от акцизи и ДДС в резултат от повишение на акцизната ставка върху тютюна и тютюневите изделия. Повишаването на акцизните ставки на тютюна и тютюневите изделия има положителен ефект върху приходите от акцизи и ДДС, който е в размер на 170,9 млн. евро (142,4 млн. евро от акцизи и 28,5 млн. евро от ДДС) или 0,15% (0,12% от акцизи и 0,02% от ДДС) от БВП за 2025 г. Мярката включва повишаване на акцизните ставки на всички стоки в групата на тютюневите изделия - цигари, пури и пурети, тютюн за пушене, нагреваеми тютюневи изделия, течности за електронни цигари, заместители на тютюна, съдържащи никотин и нагреваеми изделия със съдържание, различно от тютюн. Ефектът обхваща въздействието върху бюджетните приходи от увеличението на акцизните ставки от 1.01.2025 г. и от 1.05.2025 г., в съответствие с въведения с цел балансирано повишаване на минималните нива на облагане акцизен календар по ЗАДС. Използваните основни параметри при извършването на оценката на ефекта от мярката включват отчетни данни относно количеството освободени за потребление акцизни стоки от тази група, достигната акцизна ставка в месеца, предхождащ промяната на акцизната ставка и въведената нова минимална акцизна ставка.
- Нарастване на приходите от осигурителни вноски от увеличение на максималния осигурителен доход (МОД). Мярката отчита ефекта от увеличаването на максималния осигурителен доход от 1 917 евро на 2 112 евро от 1 април 2025 година. Отчетените през 2025 г. допълнителни приходи от осигурителни вноски от увеличението на максималния осигурителен доход са в размер на 115,0 млн. евро, което представлява 0,1% от БВП. Ефектът от увеличението на МОД за месеците от април до декември за 2025 г. включва всички осигурителни приходи – за социални и за здравни осигуровки.
- Отпадане на намалената ставка от 9% на ДДС за доставките на туристически услуги и на услуга за използване на спортни съоръжения и за доставките на ресторантьорски и кетъринг услуги. Общият ефект за нетното увеличение на отчетените през 2025 г. приходи от ДДС от отпадането на намалените ставки са в размер на 161,4 млн. евро, което представлява 0,14% от БВП.

Общият размер на разходните дискреционни мерки през 2025 г. е 1 473,4 млн. евро. или 1,26% от БВП.

- Мярката с най-голям ефект е увеличение на заплатите в сектор „Отбрана и сигурност“. Отчетеният ефект от увеличението на разходите за персонал в сектор „Отбрана и сигурност“ е 1 113,7 млн. евро, което представлява 0,96 % от БВП за 2025 г., съобразно приетите със Закона за Министерството на вътрешните работи, Закона за Националната служба за охрана и Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България механизми за определяне на възнагражденията в този сектор, които са обвързани със средната работна заплата за страната, считано от 01.01.2025 г.
- С бюджета за 2025 г. беше разчетено увеличение на разходите за персонал с 5% за структурите, за които не са предвидени други увеличения в изпълнение на приети нормативни актове и действащи политики, в т.ч. и общинска администрация.

Отчетеният ефект върху разходите за 2025 г. е в размер на 186,9 млн. евро, което представлява 0,16 % от БВП за 2025 г.

- Останалите мерки са със сумарен нетен ефект върху разходите от 172,8 млн. евро или 0,15% от БВП. Тук се включват: увеличение на разходите за осигурителни вноски поради покачването на максималния осигурителен доход – 0,03% от БВП; увеличение на броя на новоотпуснатите пенсии при зачитането за действителен стаж на периодите на наборна или мирновременна алтернативна служба и на периодите на претърпяна репресия за право на пенсия (от 01.01.2023 г.) – 0,07% от БВП; увеличение на размера на вдовишките добавки към пенсиите – от 26,5% на 30% от пенсията на починалия съпруг (от 01.07.2024 г.) – 0,05 % от БВП; отпадане на задължението за осигурителите да изплащат обезщетение на осигурените лица за третия работен ден от временната неработоспособност (от 01.01.2024 г.); здравно осигуряване за сметка на държавния бюджет на разселени лица от Украйна (от 24.02.2022 г. до 04.03.2025 г.) и програми за смекчаване на икономическите последици от нестабилността на цените на електрическата енергия и природния газ.

Приходните дискреционни мерки за 2026 г. имат общ положителен ефект върху бюджетните приходи, оценен на 578,7 млн. евро, или 0,44% от БВП. С най-значително въздействие в посока повишаване на приходите са следните дискреционни мерки:

- Приходи от ДДС и акцизи, произтичащи вследствие на увеличението на акцизните ставки за тютюна и всички тютюневи изделия и приходи от ДДС и акцизи, произтичащи от предсрочното изпълнение на акцизния календар по Закона за акцизите и данъчните складове (положителен ефект от 206,3 млн. евро или 0,16% от БВП през 2026 г.);
- Приходи от осигурителни вноски в резултат на увеличение на максималния и минималния осигурителен доход и минималните осигурителни прагове по икономически дейности и квалификационни групи професии (положителен ефект от 254,9 млн. евро или 0,20% от БВП);
- Диференциране на тол таксите в зависимост от въглеродните емисии на пътните превозни средства (положителен ефект от 63,8 млн. евро или 0,05% от БВП);
- Актуализиране на размерите на ТОЛ таксите и електронна винетка (положителен ефект от 53,3 млн. евро или 0,04% от БВП);
- Пакет от мерки в областта на хазартната дейност (положителен ефект от 49,0 млн. евро или 0,04% от БВП през 2026 г.)

Разходните дискреционни за 2026 г. са с ефект, изразяващ се в общо увеличение на разходите в размер на 379,0 млн. евро или 0,29% от БВП през 2026 г.

- С най-голям бюджетен ефект в разходната част на дискреционните мерки за 2026 г. е политиката по доходите – еднократна индексация на основните месечни заплати към 31.12.2025 г. в бюджетните организации с размера на натрупаната годишна инфлация (5% по данни на НСИ), вкл. заплати и осигурителни вноски, с допълнителен ефект върху разходите от 439,0 млн. евро или 0,34% от БВП през 2026 г.
- Намалението на разходите за персонал в бюджетната сфера с 10%, вкл. заплати и осигурителни вноски, считано от 01.09.2026 г., е с допълнителен ефект от 85,0 млн. евро или 0,07% от БВП спестени средства през 2026 г.
- Въвеждането на нова целева помощ по чл. 12а от Закона за социално подпомагане за покриване на разходи за великденските и коледните празници (предоставяна съответно

през март и ноември) води до допълнителни разходи в размер на 30,0 млн. евро или 0,02% от БВП за 2026 г.

Приходните дискреционни мерки за 2027 г. имат съществен положителен ефект върху бюджетните приходи, оценен на 1 958,5 млн. евро, или 1,39% от БВП.

С най-значително въздействие в посока повишаване на приходите са следните дискреционни мерки:

- Въвеждане в ЗКПО на еднократен данък от 33% върху свръхпечалбата за определени сектори за финансовата 2027 г., използвайки като данъчна основа средната годишна данъчна печалба на предприятията за периода 2020–2025 г. (положителен ефект от 800 млн. евро или 0,57% от БВП през 2027 г.);
- Приходи от осигурителни вноски в резултат на увеличение на максималния осигурителен доход (ефект от 265,1 млн. евро или 0,19% от БВП през 2027 г.);
- Приходи от осигурителни вноски в резултат на увеличение на минималния осигурителен доход и минималните осигурителни прагове по икономически дейности и квалификационни групи професии (ефект от 196,7 млн. евро или 0,14% от БВП през 2027 г.);
- Приходи от ДДС и акцизи, произтичащи от предсрочното изпълнение на акцизния календар по Закона за акцизите и данъчните складове във връзка с предстоящото повишаване на акцизните ставки за тютюневи изделия – влизащи в сила от 1 август 2026 г., 1 март 2027 г. и 1 януари 2028 г. (положителен ефект от 220,2 млн. евро или 0,16% от БВП през 2027 г.);

Разходните дискреционни за 2027 г. са с ефект, изразяващ се в общо нетно намаление на разходите в размер на 57,3 млн. евро или 0,04% от БВП през 2027 г.

С най-значително въздействие върху покачването на разходите са следните дискреционни мерки:

- Увеличение с 5% на разходите за персонал на първостепенните разпоредители с бюджет и в делегираните от държавата дейности (увеличение на разходите с 278,6 млн. евро или 0,20% от БВП през 2027 г.);
- Увеличение със 7,5% на разходите за педагогическия персонал, вкл. заплати и осигуровки (увеличение на разходите със 171 млн. евро или 0,12% от БВП през 2027 г.);
- Пакет социални мерки и мерки за деца (увеличение на разходите със 142,6 млн. евро или 0,10% от БВП през 2027 г.);

С най-значително въздействие в посока оптимизиране и намаление на разходите са следните дискреционни мерки:

- Реформа в ТЕЛК – оптимизация и подобряване на контрола на разходите (намаление на разходите със 228,7 млн. евро или 0,16% от БВП през 2027 г.);
- Превеждане в целогодишен размер на извършената оптимизация с 10% на разходите за персонал в бюджетната сфера през 2026 г., считано от 01.09.2026 г. (намаление на разходите със 163,2 млн. евро или 0,12% от БВП през 2027 г.);
- Оптимизиране на персонала в силовите първостепенни разпоредители с бюджет (намаление на разходите със 200,5 млн. евро или 0,14% от БВП през 2027 г.).

Така комбинацията от значителен ръст на приходите (+1 958,5 млн. евро) и нетно свиване на разходите (-57,3 млн. евро) през 2027 г. осигурява общо подобрене на фискалното салдо с 2015,8 млн. евро в резултат на дискреционните мерки.

Табл. 5: Очакван ефект от дискреционните мерки за периода 2025–2027 г.

						2025	2026	2027
	Име/Описание на мярката	Едно-крана мярка	Разход/Приход	Подсектор	Код по ЕСС 2010	% от БВП		
	Приходни мерки							
1	Прекратяване прилагането на намалената ставка от 9% за ресторантьорски и кетъринг услуги и възстановяване на стандартната ставка от 20% ДДС от началото на 2025 г.	не	приход	S.13	D.2	0,14		
2	Приходи от акцизи вследствие на увеличението на акцизните ставки за тютюна и всички тютюневи изделия съгласно Закона за акцизите и данъчните складове (1 март 2023 г. – 30 април 2025 г.; 1 май 2025 г. – 31 юли 2026 г.)	не	приход	S.13	D.2	0,12	0,08	
3	Приходи от ДДС вследствие на увеличението на акцизните ставки за тютюна и всички тютюневи изделия съгласно Закона за акцизите и данъчните складове (1 март 2023 г. – 30 април 2025 г.; 1 май 2025 г. – 31 юли 2026 г.)	не	приход	S.13	D.2	0,02	0,02	
4	Приходи от акцизи, произтичащи от предсрочното изпълнение на акцизния календар по Закона за акцизите и данъчните складове във връзка с предстоящото повишаване на акцизните ставки за тютюневи изделия (влизащи в сила от 1 август 2026 г., 1 март 2027 г. и 1 януари 2028 г.)	не	приход	S.13	D.2		0,05	0,13
5	Приходи от ДДС, произтичащи от	не	приход	S.13	D.2		0,01	0,03

						2025	2026	2027
	предсрочното изпълнение на акцизния календар по Закона за акцизите и данъчните складове във връзка с предстоящото повишаване на акцизните ставки за тютюневи изделия (влизащи в сила от 1 август 2026 г., 1 март 2027 г. и 1 януари 2028 г.)							
6	Въвеждане в ЗКПО на еднократен данък от 33% върху свръхпечалбата за определени сектори за финансовата 2027 г., използвайки като данъчна основа средната годишна данъчна печалба на предприятията за периода 2020-2025 г.	не	приход	S.13	D.5			0,57
7	Приходи от осигурителни вноски в резултат на увеличение на максималния осигурителен доход	не	приход	S.13	D.61	0,10	0,07	0,19
8	Приходи от осигурителни вноски в резултат на увеличение на минималния осигурителен доход и минималните осигурителни прагове по икономически дейности и квалификационни групи професии	не	приход	S.13	D.61		0,13	0,14
9	Мерки, чието въздействие върху бюджета е под 0,1 % от БВП		приход	S.13		0,12	0,09	0,34
	ОБЩО ПРИХОДНИ					0,50	0,44	1,39
	Разходни мерки							
10	Превеждане в целогодишен размер на извършената оптимизация с 10% на разходите за персонал в бюджетната сфера през 2026 г.	не	разход	S.13	D.1		-0,07	-0,12
11	Увеличение на заплатите в сектор "Отбрана и сигурност"	не	разход	S.13	D.1	0,96		
12	Увеличение с 5% на разходите за персонал на	не	разход	S.13	D.1	0,16	0,34	0,20

						2025	2026	2027
	първостепенните разпоредители с бюджет и в делегираните от държавата дейности							
13	Увеличение със 7,5% на разходите за педагогическия персонал, вкл. заплати и осигуровки	не	разход	S.13	D.1			0,12
14	Оптимизиране на персонала в силовите първостепенни разпоредители с бюджет	не	разход	S.13	D.1			-0,14
15	Реформа в ТЕЛК – оптимизация и подобряване на контрола на разходите	не	разход	S.13	D.62			-0,16
16	Пакет социални мерки и мерки за деца	не	разход	S.13	D.62			0,10
17	Мерки, чието въздействие върху бюджета е под 0,1 % от БВП		разход	S.13		0,15	0,02	-0,04
	ОБЩО РАЗХОДНИ					1,26	0,29	-0,04

4.5 Основни показатели на сектор „Държавно управление“ при прогноза при непроменени политики

Табл. 6: Развитие на ситуацията в бюджетен план при непроменени политики

			2025	2025	2026	2027
Приходи		Код по ЕСС 2010	Равнище (млрд. ев.)	от БВП	от БВП	от БВП
1	Данъци върху производството и вноса	D.2	16,7	14,3	14,3	13,2
2	Текущи данъци върху доходите, богатството и т.н.	D.5	7,7	6,6	6,7	6,6
3	Социално-осигурителни вноски	D.61	10,6	9,1	8,8	8,6
4	Други текущи приходи	(P.11+P.12+P.131)+D.39+D.4+D.7	6,5	5,6	5,2	4,7
5	Данъци върху капитала	D.91	0,4	0,3	0,3	0,3
6	Други капиталови приходи	D.92+D.99	2,4	2,1	2,7	0,8
7	Общо приходи (=1+2+3+4+5+6)	TR	44,3	38,1	37,9	34,3

Разходи		Код по ЕСС 2010	Равнище (млрд. ев.)	от БВП	от БВП	от БВП
8	Компенсация на наетите лица	D.1	14,4	12,3	11,8	11,4
9	Междинно потребление	P.2	5,6	4,8	5,2	5,1
10	Лихвени разходи	EDP D.41	0,9	0,8	0,9	1,1
11	Социални трансфери без тези в натура	D.62	14,9	12,8	12,5	12,7
12	Социални трансфери в натура	D.632	3,2	2,8	3,0	3,1
13	Субсидии	D.3	2,1	1,8	2,2	1,7
14	Други текущи разходи	D.29+(D.4-D.41)+D.5+D.7+D.8	1,3	1,1	1,7	1,6
15	Бруто образуване на основен капитал	P.51	5,6	4,8	5,4	4,7
16	От които: Национално финансирани публични инвестиции		3,5	3,0	2,7	3,8
17	Капиталови трансфери	D.9	1,1	0,9	1,3	0,3
18	Други капиталови разходи	P.52+P.53+NP	0,0	0,0	0,0	-0,1
19	Общо разходи (=12+13+14+15+16+17+18)	TE	49,0	42,1	44,1	41,8
Баланси		Код по ЕСС 2010	Равнище (млрд. ев.)	от БВП	от БВП	от БВП
20	Нето предоставени/получени заеми (=7-19)	EDP B.9	-4,7	-4,0	-6,1	-7,4
21	Първичен баланс (=20+14)	EDP B.9+EDP D.41	-3,8	-3,2	-5,3	-6,3

4.6 МВУ – грантове

Към края на август 2026 г. финансовото изпълнение на Националния план за възстановяване и устойчивост (НПВУ) възлиза на 71%.

Общият брой на включените в НПВУ етапи и цели възлиза на 213, от които 152 вече са изпълнени по удовлетворителен за Европейската комисия начин. Един етап и една цел от четвърто искане, които не бяха приети за изпълнени от службите на ЕК и ресурса по тях беше временно задържан, са отчетени повторно за възстановяване през месец септември. Останалите 59 етапи и цели за изпълнение са включени в петото и последно искане за плащане на стойност 1,8 млрд. евро, което е изпратено на Европейската комисия на 30 септември 2026 г. и се очаква да бъде изплатено на България до края на 2026 г.

Табл. 7: МВУ грантове

		2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Приходи от МВУ грантове		% от БВП						
1	МВУ грантове, включени в прогнозите за приходите			0,0	0,1	0,4	1,5	2,4
2	Касови плащания от МВУ грантове от ЕС			1,6	0,0	0,0	1,6	2,2
	Разходи финансирани от МВУ грантове							
3	Общо текущи разходи			0,0	0,0	0,1	0,2	0,4
4	Бруто образуване на основен капитал			0,0	0,0	0,2	0,9	1,3
5	Капиталови трансфери			0,0	0,0	0,1	0,4	0,7
6	Общо капиталови разходи (4+5)			0,0	0,1	0,3	1,3	2,0
	Други разходи финансирани чрез МВУ грантове							
7	Спад в данъчни приходи							
8	Други разходи с отражение върху приходите							0,0
9	Финансови трансакции							0,2

5. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СПЕЦИФИЧНИТЕ ПРЕПОРЪКИ ПО ЕВРОПЕЙСКИЯ СЕМЕСТЪР

Разделът включва информация за предложени мерки в отговор на Препоръката на Съвета от 2026 г. относно икономическата, социалната, трудовата, структурната и бюджетната политика на България.

На 3 юни тази година ЕК публикува своето предложение за специфични препоръки (СП) на Съвета към държавите членки, одобрени впоследствие на 10 юли от Съвета по икономически и финансови въпроси. За България препоръките отново са пет на брой¹¹ и са в областта на: фискалната политика, справяне със сивата икономика, повишаване на данъчната събираемост, отбраната, изпълнението на ПВУ и оптимално използване на инструментите на ЕС, конкурентоспособността и бизнес средата, пазара на труда, образованието и обучението, енергетиката и декарбонизацията, устойчивия транспорт, социалната политика и включването и др.

В отговор на приетите от Съвета Специфични препоръки за страната за 2026 г. са предложени следните мерки, представени в табличен вид по-долу.

Табл. 8: Мерки, адресиращи специфичните препоръки на Съвета

СП 1 на Съвета от 10 юли 2026 г.

Да се придържа към максималните темпове на растеж на нетните разходи, препоръчани от Съвета на 10 юли 2026 година с оглед на прекратяването на съществуващия прекомерен дефицит, като същевременно използва гъвкавостта, предоставена от националната клауза за дерогация, задействана от Съвета. Да увеличи общите разходи и готовност в областта на отбраната и сигурността, като същевременно гарантира устойчивостта на обслужването на дълга и ефективността на разходите и постепенно адаптира бюджета, за да поддържа структурно по-високи разходи за отбрана. Да гарантира, че мерките, предприети за смекчаване на въздействието на покачването на цените на енергията, са временни и насочени към защита на уязвимите домакинства или към задоволяване на нуждите на енергоемките предприятия, запазват стимулите за икономии на енергия, и че фискалните разходи за тези мерки са съвместими с поетите ангажименти по фискалната рамка на ЕС. Да предприеме мерки за справяне със сивата икономика, включително чрез намаляване на стимулите за недостатъчно докладване и пропускане на докладване на приходи, и да подобри справедливостта и капацитета за генериране на приходи на данъчната система. Да засили събирането на данъци, включително чрез подобряване на събирането на просрочени задължения, подкрепя за спазването на данъчното законодателство и разширяване на приходната база.

Специфична препоръка	Наименование на мярка	Кратко описание на предприетите действия и как те адресират специфичните за страната препоръки
----------------------	-----------------------	--

¹¹ https://reforms-investments.ec.europa.eu/publications-0/2026-european-semester-country-specific-recommendations-commission-recommendations_en

СП 1	Нарастване на приходите от осигурителни вноски от увеличение на максималния осигурителен доход (МОД)	Мярката отчита ефекта от увеличаването на максималния осигурителен доход от 1 917 евро на 2 112 евро от 1 април 2025 година. Отчетените през 2025 г. допълнителни приходи от осигурителни вноски от увеличението на максималния осигурителен доход са в размер на 0,12 млрд. евро, което представлява 0,1 % от БВП.
СП 1	Модернизация и придобиване на нови способности от Въоръжените сили на Република България	Обновяване на стратегически документи за развитие на отбранителните способности — актуализиране на Програмата за инвестиции в отбраната до 2032 г. и приемане на План за развитие на Въоръжените сили 2027 – 2032 г. спрямо новите предизвикателства в средата на сигурност.
СП 1	Модернизация и придобиване на нови способности от Въоръжените сили на Република България	Изпълнение на споразуменията с Европейската комисия, свързани с получаване на заема по инструмента SAFE. Усвояване на отпуснатите заемни средства по проектите, включени в Националния план за инвестиции в европейската отбранителна промишленост по линия на инструмента SAFE: – Придобиване на нови 3D радари. – Придобиване на зенитно-ракетни комплекси. – Развитие на способности за артилерийска поддръжка чрез придобиване на 155 мм самоходни гаубици. – Придобиване на ракетни системи за залпов огън с повишена мобилност. – Придобиване на системи за откриване и противодействие на безпилотни летателни апарати (БПЛА) и системи за електронна война. – Придобиване на 155 мм артилерийски боеприпаси. – Придобиване на противокорабни ракети RBS 15 Mk. – Придобиване на зенитни ракети VL Mica. – Развитие на способности за транспортно осигуряване на Българската армия.
СП 1	Временно облекчение на цените на електрическата енергия за енергоемките предприятия	В изпълнение на т. 4.5.5 от Рамката за мерки за държавна помощ в подкрепа на Пакта за чиста промишленост е нотифицирана схема за държавна помощ SA.120414(2025/N), обхващаща период от три последователни години (2025 г. – 2028 г.), с Постановление Постановление № 237 на Министерския съвет от 2025 г., в следствие – прецизирано с Постановление № 68 на Министерския съвет от 16.06.2026 г. (ПМС 237/2025), са определени условията и реда за прилагане на програма за предоставяне на помощ чрез компенсации за временно облекчение на цените на електрическата енергия за енергоемките потребители (обн., ДВ, бр. 96 от 2025 г., изм., бр. 55 от 2026 г.). Съгласно постановлението, на предприятията, извършващи допустими дейности, се начисляват и изплащат компенсации при насрещен ангажимент за инвестиции в мерки за декарбонизация, енергийна ефективност, при запазване на стимулите за икономии на енергия.

		Средствата за изпълнение на програмата се осигуряват от приходи във Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ (ФСЕС) по чл. 36д, ал. 1, т. 11 от Закона за енергетиката от целеви вноски и/или от определени средства по чл. 21, ал. 1, т. 8д от Закона за енергетиката. Приходно-разходния баланс на ФСЕС се определя ежегодно с регулаторно решение на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР), като прогнозните разходи по приети програми за компенсиране и законоустановени механизми за подкрепа са съобразени с очакваните приходи и не оказват въздействие върху държавния бюджет.
СП 1	Пакет от мерки за повишаване на събираемостта на данъчните приходи	Пакетът от мерки е реализиран с приемането на ЗДБРБ за 2026 г. чрез промени в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК): 1. Разширяване на обхвата на лицата, които прилагат режима по глава 21а „Условия и ред за разплащания с публични средства“ от ДОПК като се добавят и публичните предприятия по смисъла на чл. 2 от Закона за публичните предприятия с цел повишаване на събираемостта на бюджетните приходи и недопускане публични средства да се предоставят на длъжници към бюджета; 2. Погасяване на задължения за неплатени данъци и осигуровки чрез ефективно насочване на изпълнението спрямо касовите наличности в търговските обекти с цел намаляване на задълженията и лихвите по тях. 3. Събиране на публични вземания чрез налагане на обезпечителни мерки и предприемане на изпълнителни действия върху парични средства, които са собственост на длъжника, но се намират по платежни или други сметки на трети лица;
СП 1	Акциз върху автомобилите	Предложено е въвеждане на акциз при първа регистрация или при внос на нови и употребявани луксозни автомобили с мощност на двигателя над 250 kW. Мярката има за цел повишаване на бюджетните приходи и засилване на данъчната справедливост.
СП 1	Задължение за регистрация по ЗДДС при облагаеми доставки, свързани с урегулирани поземлени имоти и сгради	Предложено е въвеждане на задължение за регистрация по ЗДДС за лицата, установени на територията на страната, извършващи облагаеми доставки с място на изпълнение на територията на страната, в рамките на една календарна година, на нови сгради или на части от тях, на прилежащите към тях терени, както и учредяването и прехвърлянето на други вещни права върху тях и облагаеми доставки по прехвърляне на правото на собственост или учредяването или прехвърлянето на право на строеж върху урегулиран поземлен имот по смисъла на Закона за устройство на територията. Мярката има за цел предотвратяване на възможности за укриване и невнасяне на ДДС, установени в практиката, при които данъчно задължени лица извършват разпоредителни сделки със земя и сгради в рамките на много кратък период преди регистрацията по ЗДДС и избягват начисляване на ДДС.
СП 1	Данък върху свръхпечалбата	Предложено е въвеждане в ЗКПО на еднократен данък върху свръхпечалбата за определени сектори за финансовата 2027 г. Предвижда се като данъчна основа да се използва средната годишна данъчна печалба на предприятията за периода 2020-2025 г. и 33 на сто ставка на данъка върху печалбата. Предлагащата мярка цели да постигне икономическа справедливост и да укрепи фискалната устойчивост на страната.

СП 1	Реформа: Повишаване на ефективността на контрола чрез внедряване на технологии с изкуствен интелект за превенция на митническите измами.	Мярката предвижда интегриране на решения с изкуствен интелект в системите за управление на риска на Агенция „Митници“. Чрез автоматизиран софтуерен анализ на търговските и транспортните потоци, структурирани и неструктурирани данни, AI агентите ще идентифицират в реално време потенциални случаи на митнически измами при поставяне на стоките под допустим митнически режим или митническо направление. Това ще позволи изцяло превантивен контрол, оптимизиране на използването на ресурсите, автоматизирано идентифициране на рискови трансакции и своевременна защита на публичните и фискалните интереси на държавата и на ЕС. За изпълнение на мярката е планиран проект „Развитие и въвеждане на институционалната архитектура на Агенция „Митници“ по отношение на Българска интегрирана система за анализ и селекция върху Cloud архитектура“.
СП 1	Реформа: Повишаване на прозрачността в сектора на търговията с течни горива чрез внедряване на системи за автоматизиран технически видеоконтрол.	С мярката се предвижда реализиране на дейности за ограничаване на сивата икономика посредством изграждане на система за видеонаблюдение за извършване на автоматизиран митнически контрол и проследяване на веригите за доставки в реално време в обектите за търговия с течни горива и данъчните складове.

СП 2 на Съвета от 10 юли 2026 г.

Да осигури непрекъснатост на реформите и инвестициите, осъществявани в рамките на Механизма за възстановяване и устойчивост. Да увеличи усилията си за изпълнение на програмите по линия на политиката на сближаване, като се основава, когато е целесъобразно, на преразпределението към стратегическите приоритети и възможностите за гъвкавост, договорени в контекста на междинния преглед на рамката на политиката на сближаване. Да се справи със специфичните социално-икономически предизвикателства и предизвикателствата, свързани със сигурността и гражданската готовност, които засягат регионите по източната външна граница на ЕС, включително необходимостта да се инвестира в инфраструктура с двойно предназначение.

Специфична препоръка	Наименование на мярка	Кратко описание на предприетите действия и как те адресират специфичните за страната препоръки
СП 2, СП 3	Реформа: Изграждане на дигитална инфраструктура на външните граници на ЕС и надграждане и подобряване на процесите по интегрирано гранично управление, която да осигури непрекъснатост	Мярката предвижда подобряване пропускателната способност на външни за ЕС сухопътни ГКПП, ефективно управление на трафика и създаване на оптимални условия за контрол чрез изграждане на дигитална безхартиена среда за обмен на информация между Агенция „Митници“ (АМ) и другите контролни органи на ГКПП (МВР-ГД „Гранична полиция“ и Българска агенция по безопасност на храните). Чрез оперативна съвместимост между различните нива на управление и споделен анализ на риска ще се постигне цялостен дигитален контрол върху движението на стоките, което извежда икономическите процеси на светло, пресича

	на реформите и инвестициите, осъществени в рамките на Механизма за възстановяване и устойчивост	злоупотребите още на границата и служи за преодоляване на предизвикателствата, свързани със сигурността на външните граници на ЕС, включително необходимостта да се инвестира в инфраструктура с двойно предназначение. Посредством развитието на информационните системи и модернизация на ИТ инфраструктура на АМ, се цели улесняване на законната търговия, превенция на корупционни прояви и устойчиво увеличаване на приходите в държавния бюджет, прилагане на мерките на търговската политика, забрани и ограничения при въвеждане и извеждане на стоки от митническата територия на ЕС, опазване на живота и здравето на хората. Изпълнявани проекти: 1. „Развитие и въвеждане на Институционална архитектура на Агенция „Митници“ по отношение на проект „Изграждане на Система за управление на трафика върху Cloud архитектура“. 2. „Доставка на високотехнологични средства за митнически контрол“. 3. „Развитие и въвеждане на Институционална архитектура на Агенция „Митници“ по отношение на Интегрирана платформа за анализ на данни за митнически контрол“.
СП 2	Изменение на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 (ППР)	С цел ускоряване на изпълнението и минимизиране на риска от загуба на средства по програмата и използвайки възможностите за гъвкавост, договорени в контекста на междинния преглед на рамката на политиката на сближаване, е предприето изменение на ППР, предвиждащо изпълнението на 5 процедури за финансиране, което не е свързано с разходите (FNLC) по Приоритет 4 „Справедлив преход“.
СП 2, СП 3	Засилване на трансфера на технологии и внедряването на иновации в предприятията в приоритетните области на интелигентната специализация	Развитие на механизми за ускоряване трансфера на технологии и знания от научноизследователски организации и висши училища към предприятията и внедряване на резултатите от научноизследователска и развойна дейност в реалната икономика. Мярката цели насърчаване на сътрудничеството между научноизследователски организации, висши училища и предприятия, валидирането на технологии и разработването на иновативни решения в приоритетните тематични области на ИСИС 2021–2027, както и тяхното последващо внедряване и мащабиране. Целта е да се повиши икономическият ефект от публичните инвестиции в НИРД, както и ускоряване превръщането на научните резултати в продукти, услуги и технологии с пазарна реализация.
СП 2, СП 3	Развитие на иновационната инфраструктура и достъп до технологични услуги за предприятията	Развитие и надграждане на иновационна инфраструктура, и услуги в подкрепа на бизнеса, включително осигуряване на достъп до лаборатории, суперкомпютри и специализирано оборудване за разработване и тестване на нови технологии и иновативни решения Подкрепата ще бъде насочена към инфраструктури и услуги, съответстващи на приоритетните области на Иновационната стратегия за интелигентна специализация (ИСИС) 2021–2027. Мярката ще подобри достъпа на предприятията, вкл. МСП, до технологични ресурси, експертиза и специализирани услуги както и ще повиши ефективността на използването на изградената с публични средства научноизследователска и иновационна инфраструктура

СП 2	Подобряване на капацитета за предотвратяване и откриване на киберзаплахи, засилване на ситуационната осведоменост и реагиране на мащабни инциденти или кризи, свързани с киберсигурността, както на национално, така и на европейско ниво.	Мярката цели увеличаване на киберкапацитета за киберпревенция, откриване и ситуационна осведоменост, чрез участие в проект за предоставяне на подкрепа на Р България посредством целенасочени услуги за киберсигурност. МИДТ изпълнява проект № BG16RFPR002-2.018-0001 „Повишаване на националните способности за координация и реагиране при инциденти, свързани с киберсигурността“. Цел на проекта е да се повиши националният капацитет за координация и реакция при киберинциденти чрез изграждане и модернизация на инфраструктурата и информационните системи за киберсигурност, както и интегриране на публичните организации в единна национална система за киберсигурност. МИДТ администрира Национален координационен център България и чрез него се развива националната кибер общност, където може да се споделя информация за проблеми в киберсигурността, добри практики, търсене на партньори в различни европейски проекти, както и кои са новите инвестиционни програми на ЕС.
------	--	--

СП 3 на Съвета от 10 юли 2026 г.

Да подобри функционирането на публичната администрация, по-специално на поднационално равнище, чрез опростяване на регулирането и подобряване на регулаторните инструменти; рационализиране и цифровизиране на работните процеси и услугите, повишаване на оперативната съвместимост между различните равнища на управление; и по-нататъшно развитие на набора от умения на държавните служители. Да подобри ефективността на мерките за борба с корупцията, по-конкретно по дела за корупция по високите етажи на властта, включително чрез укрепване на независимостта и ефективното функциониране на Висшия съдебен съвет. Да подобри качеството и ефективността на процедурите за възлагане на обществени поръчки и да укрепи независимостта и функционирането на регулаторните органи. Да увеличи въздействието и ефективността на публичните инвестиции в НИРД.

Специфична препоръка	Наименование на мярка	Кратко описание на предприетите действия и как те адресират специфичните за страната препоръки
----------------------	-----------------------	--

СП 3	Реформа: Внедряване на административни услуги на принципа „епизод от живота	С Решение № 176 на Министерския съвет от 21 март 2025 г. е приет План за действие за внедряване на административни услуги на принципа „епизод от живота“. Предвидено е изпълнението на 93 мерки, чрез които да се подобри административното обслужване в рамките на 11 епизода от живота. Планът е в съответствие с политиката на ЕС в областта и в частност с Регламент (ЕС) 2018/1724 на Европейския парламент и на Съвета от 2 октомври 2018 година за създаване на единна цифрова платформа за предоставяне на достъп до информация, до процедури и до услуги за оказване на помощ и решаване на проблеми. Изпълнението на мерките ще допринесе за облекчаване на потребителите чрез намаляване на броя на взаимодействията с публични институции, при възникване на ключови събития от живота на гражданите или дейността на бизнеса. Ще бъдат намалени също така изискуемите документи и сроковете за предоставяне на услугите, а оттам и цялостните разходи за потребителите.
СП 3	Реформа: Намаляване на административната и регулаторната тежест	С Решение № 233 на Министерския съвет от 29.03.2024 г. е приет План за намаляване на административната тежест. Планът съдържа общо 235 мерки, чието изпълнение ще допринесе за облекчаване на регулаторни режими и услуги, чрез отпадане на изискуеми документи и служебно събиране на информация, намаляване на сроковете, подобряване на състоянието на регистрите и тяхното използване в административните производства и др. Като цялостен ефект от изпълнението на тези мерки може да се очаква повишаване на конкурентоспособността и подобряване на бизнес средата в България.
СП 3	Реформа: Подобряване на регулаторната политика	С Решение № 175 на Министерския съвет от 21.03.2025 г. е приета Концепция за развитие на регулаторната политика на Република България 2025-2027 г. Изпълнението на заложените в Концепцията цели и мерки ще спомогне пряко за опростяване на регулирането и за подобряване на регулаторните инструменти, съгласно СП 3. Те са насочени към: - Подобряване на нормотворческия процес; - Намаляване на административната тежест и подобряване на административното обслужване; - Насърчаване използването на алтернативни и гъвкави регулаторни подходи; - Подобряване на правоприлагането и административния контрол; - Повишаване на административния капацитет.
СП 3	Реформа: Надграждане на Data Center за нуждите на Агенция „Митници“.	Мярката цели повишаване на мрежовата и информационната сигурност, рационализация и дигитализация на работните процеси и услуги и оперативна съвместимост на различните нива на управление.
СП 3	Актуализация и развитие на Архитектурата на електронното	Определянето на общи архитектурни принципи, стандарти и изисквания създава предпоставки за повишаване на оперативната съвместимост между информационните системи и между различните равнища на управление, ограничаване на дублирането на функционалности и рационализиране на административните процеси.

	управление на Република България	Мярката подкрепя и цифровизацията на административните услуги и създаването на условия за по-ефективно, координирано и ориентирано към потребителите предоставяне на публични услуги.
СП 3	Изграждане, внедряване и предоставяне на Европейски портфейл за цифрова самоличност	Въвеждане на Европейски портфейл за цифрова самоличност в България в съответствие с европейската рамка за цифрова идентичност, осигуряващ на гражданите и бизнеса сигурен и удобен инструмент за електронна идентификация, удостоверяване на данни и атрибути, съхраняване и представяне на цифрови удостоверения и документи и електронно упълномощаване. Мярката ще подпомогне предоставянето и развитието на публичните услуги и ще улесни електронното взаимодействие на гражданите и бизнеса с публичната администрация. Прието Решение № 754 на Министерския съвет от 29 септември 2026 година за предприемане на действия за осигуряване на Европейски портфейл за цифрова самоличност в България и за изпълнение на свързаните с него задължения, произтичащи от Регламент (ЕС) 910/2014.
СП 3	Създаване на Единен мобилен портал на електронното управление	Осигуряване на Единна дигитална врата към държавата – единна входна точка за достъп чрез мобилно приложение до всички електронни услуги на държавата, интегрирана с Европейския портфейл за цифрова самоличност и бизнес портфейла на ЕС. Мярката създава технологични предпоставки за прилагането на принципите „цифрово по подразбиране“, „само веднъж“ и „проактивно и интелигентно управление“.
СП 3	Надграждане и развитие на хоризонтални и централни системи на електронното управление	Мярката цели създаване на интегрирана, автоматизирана и ориентирана към потребителя среда за предоставяне на електронни услуги, като едновременно ще повиши ефективността на администрацията и ще намали времето, разходите и административната тежест при взаимодействието с държавата. В процес на разработка е проект „Развитие и надграждане на ПЕУ (Портал на електронното управление) използвайки Open source технологии“. Разработена функционалност в Системата за сигурно електронно връчване във връзка с измененията и допълненията в Административнопроцесуалния кодекс, обн. в ДВ, бр. 63 от 2025 г., а именно чл. 29в, регламентиращ отчитането на сроковете при връчване на индивидуални административни актове и други документи, който влиза в сила от 1 юли 2026 г.
СП 3	Създаване и развитие на регулаторни пясъчници за иновативни технологии	Създаване на условия за тестване и валидиране на иновативни продукти, услуги и бизнес модели в контролирана регулаторна среда, включително чрез координация между компетентните институции и регулаторни органи. Цели се приоритетно да се насърчава тестването на нови технологии в контролирана среда, включително изкуствен интелект, цифрови технологии и киберсигурност. Мярката ще допринесе за намаляване на регулаторните бариери пред иновативните предприятия, както и за създаване на по-предвидима и благоприятна бизнес среда.

СП 3	Подобряване качеството и ефективността на процедурите за възлагане на обществени поръчки чрез реализиране на целенасочени мерки в подкрепа на възложителите.	Планираните мерки включват разработване на общи методически указания, насоки и ръководства относно прилагане на нормативната уредба в областта на обществените поръчки, провеждане на обучения за възложители, проучване на практики и подготовка на анализи в резултат на осъществяван мониторинг на пазара и практиките на контролните органи и при необходимост предложения за промени в нормативната уредба. Чрез изпълнението на горепосочените мерки се цели да се подобрят уменията и компетенциите на възложителите за законосъобразно възлагане на обществени поръчки, да се насърчи конкуренцията и да се усъвършенства регулаторната рамка при необходимост, което да допринесе за подобряване качеството и ефективността на процедурите за възлагане на обществени поръчки.
------	--	---

СП 4 на Съвета от 10 юли 2026 г.

Да декарбонизира допълнително електроенергийната система и да намали зависимостта от производството на електроенергия от изкопаеми горива, включително чрез насърчаване на разгръщането на производството на вятърна енергия, създаване на условия за гъвкавост на търсенето и предлагането, модернизиране на инфраструктурата на електроенергийната мрежа на равнище разпределение и реформиране на корпоративното управление на държавните дружества в енергийния сектор с цел да се подобри прозрачността. Да насърчи модернизацията на системите за централно отопление чрез постепенно премахване на субсидиите за изкопаеми горива. Да се справи с енергийната бедност чрез целенасочени мерки. Да насърчи декарбонизацията на промишлеността. Да насърчи въвеждането на чист градски, публичен и железопътен транспорт, включително чрез ускоряване на инвестициите в развитието на необходимата инфраструктура и свързаността в северния регион. Да подобри устойчивостта по отношение на климата и водите, както и управлението на отпадъците.

Специфична препоръка	Наименование на мярка	Кратко описание на предприетите действия и как те адресират специфичните за страната препоръки
СП 4	Изпълнение на проекти в енергийния сектор, допринасящи за справедлив преход и енергийна трансформация на възгледобивните региони в България и за декарбонизацията на енергийния сектор, вкл. за възстановяване на нарушени минни терени, с оглед подготовка на терените за реализиране на нови икономически дейности с висока добавена стойност и качествена заетост	Предвидено е проектите да бъдат изпълнявани от публични предприятия от ресора на Министерство на енергетиката, свързани с въглищни дейности, за което е в процес на подготовка документация за кандидатстване по линия на Фонда за справедлив преход (ФСП) за осигуряване на финансиране.
СП 4	Модернизация на електроенергийната мрежа	Модернизация на електроенергийната мрежа чрез обновяване на електроразпределителната инфраструктура, включително подмяна на остарели съоръжения и увеличаване на капацитета на мрежата, дигитализация на електроразпределителните мрежи чрез интелигентни измервателни системи, автоматизирано управление и дистанционен мониторинг, изграждане на „умни мрежи“, позволяващи двупосочен поток на електроенергия и по-добро управление на децентрализираното производство, развитие на междусистемните електроенергийни връзки, които позволяват по-ефективно балансиране на производството и потреблението.

СП 4	Декарбонизация на енергийния сектор и намаляване зависимостта от производството на електрическа енергия от изкопаеми горива, включително чрез насърчаване на производството на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници. Насърчаване модернизацията на системите за централизирано отопление (топлоизточници и топлопреносна мрежа) и поетапна замяна на горивната база на топлоизточниците, които използват твърди изкопаеми горива	Поетапно премахване на съществуващото насърчаване на производството на електрическа енергия по комбиниран начин от централи използващи твърди изкопаеми горива и предприемане на мерки за осигуряване защитата на уязвимите домакинства.
СП 4	Намаляване на енергийната бедност	Разработване на дългосрочна програма за намаляване на енергийната бедност в рамките на Механизма по Решение № 766 на Министерския съвет от 7.11.2025 г., координирано с компетентните органи по чл. 38д, ал. 3 от Закона за енергетиката (ЗЕ) и заинтересованите страни, след първоначално идентифициране на домакинствата в положение на енергийна бедност и уязвимите клиенти за снабдяване с електрическа енергия чрез информационната система по чл. 38д, ал. 5 от ЗЕ. (www.energypoverty.egov.bg)
СП 4	Инвестиции по приоритет „Справедлив преход“ на Програма „Развитие на регионите“ (ППР) за декарбонизация на енергетиката и промишлеността	Въз основа на Териториалните планове за справедлив преход на областите Перник, Кюстендил и Стара Загора по ППР се подкрепят действия за декарбонизация на енергийния сектор и преход към чисти технологии и производства, включително чрез производство и съхранение на енергия от възобновяеми източници, подобряване на енергийната ефективност и развитие на чисти технологии. Мерките допринасят за намаляване на зависимостта от изкопаеми горива и за декарбонизацията на промишлеността.
СП 4	Енергийна ефективност и устойчиво обновяване на жилищни и обществени сгради по ППР	По ППР се подкрепят мерки за енергийна ефективност и устойчиво обновяване на жилищни и обществени сгради, включително чрез интегриране на възобновяеми енергийни източници. Инвестициите допринасят за ефективното използване на енергийните ресурси, намаляване на енергийното потребление и въглеродните емисии и подобряване на енергийната ефективност на сградния фонд.

СП 4	Енергийни общности за справяне с енергийната бедност	В рамките на Социалния климатичен фонд МРРБ подготвя мерки за създаване на енергийни общности за възобновяема енергия в подкрепа на енергийно бедни и енергийно уязвими домакинства. Предвижда се изграждане на покривни фотоволтаични системи за производство, разпределение и споделяне на електрическа енергия, включително системи за съхранение на местно ниво. Мярката е пряко насочена към ограничаване на енергийната бедност чрез подобряване на достъпа до възобновяема енергия.
СП 4	Устойчива мобилност и транспортна свързаност по ПРР	По Приоритети 1 и 2 на ПРР се подкрепят инвестиции за модернизация и повишаване на качеството на обществения транспорт, включително чрез подмяна на подвижния състав с екологично чист, изграждане на зарядна инфраструктура и развитие на велосипедна и пешеходна инфраструктура. Подкрепят се и развитието на пътна инфраструктура, функционални връзки и пътна безопасност чрез инвестиции в републиканската пътна мрежа извън TEN-T и в местни общински пътища. Мерките допринасят както за декарбонизацията на градската мобилност, така и за подобряване на необходимата транспортна инфраструктура и свързаност.
СП 4	Създаване на устойчива рамка за планиране и управление на публичните инвестиции с национално финансиране в България	Подходът за приоритизиране на стратегическите инвестиционни проекти, финансирани със средства от държавния бюджет, въведен като част от бюджетната процедура за 2025 г., беше запазен през 2026 г. и продължен в рамките на бюджетната процедура за 2027 г. В съответствие с този подход бюджетните разпоредители определят приоритетните за техните системи стратегически инвестиционни проекти, които следва да бъдат включени в разчетите на годишния Закон за държавния бюджет на Република България, въз основа на четири групи единни критерии: 1. Стратегическо съответствие; 2. Социално-икономическо въздействие; 3. Готовност на проекта; 4. Опазване на околната среда. За бюджетната процедура за 2027 г. са включени специфичните за страната препоръки за 2026 г., което спомага за това препоръките/приоритетите, определени в рамките на Европейския семестър, да намерят отражение в подбора на публични инвестиционни проекти, финансирани със средства от държавния бюджет. Наред с това, за бюджетната процедура за 2027 г. е осигурена и пряка обвързаност на приоритизирането на стратегическите инвестиционни проекти с целите и приоритетите на Програмата за управление на Република България 2026-2030 г., с което се засилва съответствието между планираните публични инвестиции и провежданите политики и приоритети на правителството в различни области. Продължават целенасочените усилия към създаване на устойчива правна рамка за управление на публичните инвестиции с национално финансиране, която да осигури по-ясни правила и процедури за планиране, оценка, приоритизиране и финансиране на инвестиционните проекти, като по този начин допринесе за дългосрочната фискална устойчивост на страната. Реформата е включена в Националния средносрочен фискално-структурен план за периода 2025-2028 г. и се допълва пряко от дейностите по проект 25BG11 „Повишаване на ефективността и качеството на публичните инвестиции в България“, изпълняван в рамките на Инструмента за техническа подкрепа на ЕК с подкрепата на

		ОИСР. Проектът е с продължителност 18 месеца и стартира през септември 2025 г., като в рамките на неговото изпълнение е предвидено разработването на проект на подзаконов нормативен акт и поетапна методология за оценка и приоритизация на инвестиционни проекти, финансирани с национални средства от държавния бюджет, както и изграждането на капацитет в Министерството на финансите и сред институциите, които управляват публични капиталови инвестиции. Съгласно одобрения проектен план-график, ОИСР следва да представи окончателните си предложения по проекта на подзаконов акт и методологията до края на 2026 г., с оглед на което се очаква разработването на новата регулаторна рамка и единна методология в областта на публичните инвестиции да създаде по-устойчива институционална основа за оценка, приоритизация, подбор и мониторинг на изпълнението на проектите в средносрочен план, вкл. в контекста на заложените в Програмата за управление на Република България 2026-2030 г. мерки за повишаване на ефективността, прозрачността, резултатността и отчетността при управлението на публичните разходи, за приоритизиране на инвестициите с висока обществена възвръщаемост и за по-тясно обвързване на процесите по оценка, приоритизация и подбор на публичните инвестиции с бюджетното им планиране.
--	--	---

СП 5 на Съвета от 10 юли 2026 г.

Да засили основаното на компетентности учене. Да подобри допълнително качеството на преподаване чрез основано на нуждите обучение на учителите. Да подобри качеството, съответствието с нуждите на пазара на труда и приобщаващия характер на образованието и обучението. Да увеличи заетостта на по-слабо представените групи. Да укрепи придобиването на умения, включително ученето за възрастни, с цел да се повиши конкурентоспособността. Да предприеме мерки за социално приобщаване чрез подобряване на достъпа до по-добре интегрирани услуги по заетостта и социални услуги и до дългосрочни грижи в общността и по-ефективно подпомагане на минималните доходи. Да повиши ефективността и достъпността на здравната система, включително чрез преразпределяне на ресурси от болнична към извънболнична помощ, намаляване на преките плащания от страна на пациентите и справяне с недостига и неравномерното разпределение на здравните специалисти в цялата страна.

Специфична препоръка	Наименование на мярка	Кратко описание на предприетите действия и как те адресират специфичните за страната препоръки
СП 5	Политики относно приобщаващото образование Закон за предучилищното и училищното образование и Наредба за приобщаващото образование	Развитие на качествено и приобщаващо образование, насочени към осигуряване на равен достъп, участие и подкрепа за всяко дете и ученик. При извършването на оценката на децата и учениците, за които има индикации, че са със специални образователни потребности, увреждането и функционирането се разглеждат като следствие от взаимодействието между здравословното състояние и факторите на средата в съответствие с Международната

		класификация на функционирането на човека, уврежданията и здравето на Световната здравна организация (СЗО) и при отчитане на Международната класификация на болестите – МКБ 10 на СЗО. Приобщаващият характер на образователната система се гарантира чрез предоставянето на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, дейността на екипите за подкрепа за личностно развитие, ресурсното подпомагане, психологическата подкрепа, логопедичната работа и другите специализирани услуги. Чрез дейността на регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, детските градини и училищата се осигуряват условия за обучение в най-малко ограничаваща среда и за активно участие на децата и учениците в образователния процес. С оглед подпомагане на учителите в процеса на оценяване и разпознаване на състоянието на децата със синдром на хиперактивност и дефицит на вниманието (СДВХ), е разработен и утвърден Механизъм за приобщаване и подкрепа за личностно развитие на деца и ученици със СДВХ в институциите в системата на предучилищното и училищното образование, който е публикуван на сайта на МОН в рубрика „Приобщаващо образование“. В продължение на подкрепата за деца със СДВХ от МОН и Регионалния център за подкрепа процеса на приобщаващо образование – София-град е създаден скрининг тест за родители на деца на възраст 7 – 11 години за разпознаване на прояви на СДВХ и на методика за оценка на въпросници за родителите с указания за последващо проследяване.
СП 5	Подкрепа за децата и учениците със специални образователни потребности	По данни от НЕИСПУО е осигурена подкрепяща среда в самите детски градини и училища, от центровете за специална образователна подкрепа или от регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващо образование на общо 33 835 деца и ученици в системата на предучилищното и училищното образование, включващи 8516 деца и 25 319 ученици. В зависимост от вида на образователната институция обучаващите се деца и ученици са: 29 854 деца и ученици в детски градини и неспециализирани училища; 3981 в специални училища, центрове за специална образователна подкрепа (ЦСОП), ВУИ/СПИ, като децата и учениците в специалните училища за ученици със сензорни увреждания са 634, тези в ЦСОП са 3326, а във ВУИ/СПИ – 21. Децата, получаващи допълнителна подкрепа в специални групи в детски градини, са 495. Децата и учениците със специални образователни потребности се подпомагат от 6559 педагогически специалисти, назначени в детските градини и училищата. В детските градини и училищата са назначени 815 помощници на учителя, както и 137 души друг непедагогически персонал, като рехабилитатори, кинезитерапевти и други.
СП 5	Предоставяне на подкрепа на ученици със сензорни увреждания и обучителни трудности	Разработване на анализи, изследвания, методически ръководства и други документи, свързани с прилагането на Закона за българския жестов език. Към настоящия момент се администрира Програма „Разработване на учебни програми, методически ръководства, учебни ресурси и провеждане на обучения по български жестов език“, насочена към създаването на необходимите условия за изучаване, използване и популяризиране на българския жестов език и за осигуряване на равен достъп до образование и обществен живот на глухите и сляпо-глухите лица.

СП 5	Подкрепа за децата и учениците с изявени дарби	Допълнителната подкрепа за личностно развитие на деца и ученици с изявени дарби има за цел да развие и надгради техния потенциал, като им осигури условия за изява, ускорено развитие и високи постижения. Включва: индивидуализирано обучение; развитие на таланта чрез допълнителни дейности; подкрепа за участие в изяви и състезания; предоставяне на стипендии, награди и отличия за високи постижения.
СП 5	Осигуряване на достъп до образование на деца и ученици от уязвими групи	За осигуряване на достъп до образование на деца и ученици от уязвими групи, чийто майчин език е различен от българския, както и за подобряване на качеството на предучилищното и училищното образование се подкрепят активно и последователно реализирането на мерки в няколко основни направления: обхват и приобщаване в образователната система на деца и ученици от уязвими групи; допълнителни модули по български език за деца от уязвими групи, както и дейности, подпомагащи социалното, емоционалното и познавателното им развитие; допълнително обучение по български език и по други учебни предмети за ученици от уязвими групи; кариерно ориентиране и консултиране, както и занимания по интереси за ученици от уязвими групи, за които българският не е майчин; подкрепяща среда в образователните институции за деца и ученици, чийто майчин език е различен от българския, чрез назначаване на образователни медиатори и социални работници; работа с родители, педагогически специалисти и непедagogически персонал, в това число за превенция и недопускане на дискриминация, както и за създаване на сплотени и демократични училищни общности; занимания по интереси за повишаване на мотивацията и подобряване на образователното представяне на учениците.
СП 5	Инвестиции по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 (ЕСФ+) – придобиване на умения	Приоритет 1 „Насърчаване на заетостта и развитието на умения“ и Приоритет 3 „Насърчаване на младежката заетост“ активно подпомагат приоритетите на политиката на пазара на труда, в т.ч. целят подобряването на уменията на работната сила, за безработни, неактивни и заети лица. С предоставянето на финансиране по ПРЧР се цели повишаване уменията и съответно ефективността на работната сила и повишаване на конкурентоспособността. По ПРЧР се предоставят обучения за придобиване и повишаване на професионалната квалификация, ключови компетентности, дигитални умения и специфични за работното място знания и умения, насочени към повишаване на пригодността за заетост, адаптивността и реализацията на пазара на труда.
СП 5	Инвестиции по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 (ЕСФ+) – предоставяне на интегрирани услуги за заетост и социално подпомагане	Предоставяне на интегрирани услуги по заетост и социално подпомагане представлява пряк инструмент за изпълнение на специфичната препоръка към България за подобряване на интегрираното предоставяне на услуги. Чрез съвместната работа на Агенцията по заетостта и Агенцията за социално подпомагане се създава модел за комплексно обслужване на едно място, при който подкрепата за лицата се основава на индивидуална оценка на техните потребности и съчетава мерки за социално подпомагане, активиране и включване на пазара на труда. По този начин моделът преодолява фрагментираното предоставяне на услуги, улеснява прехода от социално подпомагане към заетост и подобрява достъпа на уязвимите групи до интегрирана подкрепа.

СП 5	Инвестиции по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 (ЕСФ+) подкрепа на дългосрочната грижа	Инвестициите по Приоритет 2 „Социално включване и равни възможности“ на ПРЧР са насочени към: 1. насърчаване на социалното включване, повишаване качеството на живот на възрастните, хората с увреждания, хората със специални потребности и на други уязвими и маргинализирани групи, както и към активно приобщаване и равни възможности за по-добрата пригодност за работа и към развитието на социалните и интегрираните здравно-социални услуги; 2. насърчаване на социалното включване и развитието на социалните и интегрираните здравно-социални услуги, с акцент върху деинституционализацията на възрастните хора и подпомагане на реформата в домовете за стари хора, подкрепата за хората с увреждания и възрастните с невъзможност да се грижат самостоятелно за себе си, осигуряването на равен достъп до качествени социални услуги и подкрепа за пълноценен живот в общността, развитие на услугите за ранно детско развитие и осигуряване на благосъстоянието на децата. Подкрепата за новосъздадените и реформирани услуги, както и предоставената грижа за най-уязвимите ще намали случаите на изпадане в бедност и ще повиши шансовете им за по-добра интеграция в обществото.
СП 5	Инвестиции Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 (ЕСФ+) – подкрепа за заетост на уязвими групи	Приоритет 1 „Насърчаване на заетостта и развитието на умения“ и Приоритет 3 „Насърчаване на младежката заетост“ активно подпомагат приоритетите на политиката на пазара на труда, в т.ч. целят подобряването на заетостта на лица в неравностойно положение. И двата приоритета подкрепят мерки за подобряване достъпа до заетост на хора от уязвими групи, в т. ч. хора с увреждания, малцинства, неактивни лица и др. с цел по-добрата им реализация на пазара на труда, вкл. придобиване на квалификация, умения и компетентности, включване в реална заетост. Мерките допринасят също за преодоляването на недостига на работна сила чрез активиране на неактивни лица, вкл. от уязвимите групи.
СП 5	Инвестиции Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027 (ЕСФ+) в сферата на здравеопазването	В рамките на Приоритет 1 „Насърчаване на заетостта и развитието на умения“ програмата има за цел да подпомогне развитието на човешките ресурси в областта на здравеопазването, като се предвижда да финансира краткосрочни обучения за повишаване на знанията и компетенциите на широк кръг специалисти и неспециалисти от системата на здравеопазването. Част от инвестициите по програмата в сферата „Здравеопазване“ са насочени към финансиране на професионалното развитие на обучаващите се специализанти в системата на здравеопазването, като тази подкрепа цели да увеличи определени специалности с най-голям настоящ или очакван недостиг от специалисти, както и да увеличи броя на специализантите в области в страната с идентифициран недостиг на здравни специалисти.
СП 5	Национален план за действие по заетостта през 2027 г.	Приемане и изпълнение на Националния план за действие по заетостта през 2027 г. Предвидените мерки ще допринесат за повишаване количеството и качеството на предлагания труд в съответствие с потребностите на икономиката и ще допринесат за постигане на целите, заложи в Стратегията по заетостта 2021 – 2030 г. Чрез включването на безработни и неактивни лица в програми и мерки за заетост и обучение ще се повиши пригодността за заетост на лицата от групите в неравностойно положение на пазара на труда.

СП 5	Деинституционализация чрез създаване на нови социални услуги за хора с увреждания и реформиране на домовете за стари хора	В Закона за социалните услуги е регламентирано съществуващите специализирани институции за хора с увреждания да се закрийт до 1 януари 2035 г., а съществуващите домове за стари хора да се реформират, за да отговорят на стандартите за качество, определени в Наредбата за качеството на социалните услуги. В рамките на реформата се предвижда и създаване на нови социални услуги за хора с увреждания. Средствата за предоставяне на социалните услуги в домовете за стари хора ще бъдат заложили в проекта на закон за държавния бюджет за 2027 г. Изградените по НПВУ социални услуги за хора с увреждания ще се финансират по ПРЧР през 2027 г.
СП 5	Образование и обучение по ПРР	Инвестициите в образователна инфраструктура по приоритети 1 и 2 на ПРР целят създаването на привлекателна, достъпна и иновативна учебна среда, която повишава мотивацията за учене, подкрепя качеството на образователния процес и придобиването на умения, съответстващи на нуждите на пазара на труда, и допринася за балансирано териториално развитие и устойчив растеж. Подпомага се обновяването и модернизацията на образователната инфраструктура и оборудването за образователния процес. Мерките допринасят и за подобряване на достъпа до образование и за създаване на по-приобщаваща образователна среда. В рамките на Приоритет 4 „Справедлив преход“ на ПРР, въз основа на Териториалните планове за справедлив преход на областите Перник, Кюстендил и Стара Загора, се подпомага и социалният преход чрез подкрепа за професионално образование и обучение, насочена към повишаване на квалификацията и преквалификацията на съществуващата работна сила и преминаване към алтернативни и по-добри работни места. По този начин се подкрепя адаптирането на уменията на работната сила към променящите се потребности на пазара на труда.
СП 5	Социална и здравна инфраструктура по ПРР	Приоритети 1 и 2 на ПРР подкрепят инфраструктура и оборудване за предоставяне на здравни, интегрирани здравно-социални и социални услуги в общността. Чрез развитие на социалната инфраструктура се подкрепят нови социални услуги за резидентна грижа за възрастни хора, услуги за спешно настаняване и подслон, центрове за ранно детско развитие, нови интегрирани здравно-социални услуги за възрастни хора с трайни увреждания и за лица, нуждаещи се от постоянни медицински грижи. Инвестициите, включително в рамките на реформата в дългосрочната грижа, допринасят за разширяване на достъпа до услуги в общността и за социалното включване на уязвими групи. Инвестициите в здравна инфраструктура по ПРР включват подкрепа за общопрактикуващи лекари, с фокус върху отдалечени и труднодостъпни места, мобилни кабинети и модернизация на диагностичната апаратура и свързаните с нея помещения за ранна диагностика на сърдечно-съдови и онкологични заболявания. Тези инвестиции допринасят за повишаване на достъпността и ефективността на здравната система и за засилване на превенцията, профилактиката и диагностичната помощ.
СП 5	Повишаване ефективността и достъпността на здравната система, включително чрез	В изпълнение на инвестиция С12.17 „Развитие на амбулаторните грижи“, финансирана със средства от Националния План за възстановяване и устойчивост, са изградени, оборудвани и обзаведени 100 амбулатории

	преразпределяне на ресурси от болнична към извънболнична помощ чрез: - развитие на мрежа от амбулатории за първична помощ и за здравни грижи в малки населени места и отдалечени райони; - Увеличаване на средствата за ПИМП и СИМП в НРД 2026-2028.	в отдалечени и труднодостъпни места. Разходите за дейностите на медицинските специалисти в амбулаториите са предвидени в бюджета на НЗОК за 2027 г. Подписан е Националният рамков договор 2026 – 2028 г., в който е заложено увеличаване на средствата за първична и специализирана извънболнична медицинска помощ. Тези мерки подкрепят преразпределянето на ресурси от болничната към извънболничната помощ, укрепват ролята на първичната помощ и допринасят за по-равнопоставен и навременен достъп до здравни услуги, особено за населението в отдалечени и недостатъчно обслужвани райони.
СП 5	Намаляване на преките плащания от страна на пациентите чрез: - разширяване пакета от здравни дейности, заплащани от бюджета на Националната Здравноосигурителна каса (НЗОК); - увеличаване достъпа до терапия на нуждаещите се пациенти по международни непатентни наименования, включително заплащане на антибактериални лекарствени продукти на лица до 7-годишна възраст; - разработване на процедури за намаляване на доплащането от пациента за лекарствени продукти, включени в Позитивния лекарствен списък на лекарствени продукти за домашно лечение, предназначени	Предприети са мерки за намаляване на преките плащания от пациентите и подобряване на достъпа до здравни услуги и лекарствена терапия. В подписания нов Национален рамков договор 2026 -2028 е заложено разширяване на пакета от здравни дейности, чрез включване на нови амбулаторни процедури, нови дентални дейности, разширена диспансеризацията и други. Изпълнението на мярката продължава в рамките на определения срок до 2027 г. През 2026 г. са предприети подготвителни действия, свързани с оценка на възможностите за разширяване на достъпа до терапия и обхвата на заплащаните лекарствени продукти. Мярката е в правомощията на НЗОК, тъй като повишаване на нивото на заплащане на лекарствените продукти за домашно лечение се осъществява след Решение на Надзорния съвет на НЗОК.

	за лечение на хронични незаразни болести и медицински изделия.	
СП 5	Справяне с недостига и неравномерното разпределение на здравните специалисти в цялата страна чрез: - утвърждаване на по-голям брой места за студенти медицински сестри, както и за специализанти, финансирани от държавата в области с недостиг на специалисти, както и по специалности, дефицитни на национално ниво; - осигуряване на подкрепа и допълнителни финансови стимули на лекари, лекари по дентална медицина, медицински сестри и акушерки за времето на обучението им за придобиване на медицинска специалност, вкл. насърчаване на специализациите в области с недостиг на специалисти.	Предприети са мерки за преодоляване на недостига и неравномерното разпределение на здравните специалисти в страната, включително: С РМС № 499 от 03.07.2026 г. е утвърден увеличен брой места за студенти – медицински сестри от 1200 на 1310, както и специализанти, финансирани от държавата в области с недостиг на специалисти. Ежегодно, със Заповед на министъра на здравеопазването се утвърждават местата за финансиране на различните специалности. В допълнение е осигурена подкрепа и финансиране на лекари, лекари по дентална медицина, медицински сестри и акушерки и чрез изпълнението на проект „Насърчаване на специализацията по специалности и в области с недостиг на специалисти“, финансиран по Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021 – 2027. Чрез него се предоставя финансова подкрепа на специализанти, които се обучават по специалности, за които е идентифициран недостиг на областно или национално ниво.